

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2212) 1992 LIEPA-JULY 14

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1.00

Lietuva - ne lobių sala

Pokalbuiose jau tenka išgirsti pareiškimų: nieko apie Lietuvą nebeįsivaizduoti bent keletą metų. Šiandien dažna žinia jaudina, stebina, net pykina.

TAI JAU šiek tiek apibūdina tam tikros išeivijos dalies nuotaikas. Nejauku, kad toji dalis ima didėti, kad pakilęs džiaugsmas taip greitai smunka žemyn. Ir visiems akivaizdu, kad dėl to kalta ne tauta, bet Lietuvos viršūnės, kurios siūbuoja, linksta ir braška. Skaudu, kad nepriklausomybę atgavusi tėvynė taip greitai ėmė ir įklimpo nesantaikos liūne. Dar skaudžiau, kai iš šalies pasiūpoma, kad patys lietuviai tvarkytis nesugeba, nes tai baudžiauninkų tauta. Tuo užkabinama dar ligi šiolei mažai liesta giluma, verčianti kitaip pamąstyti. Įprasta visos negerovių kaltes tuoj suversti sovietinei okupacijai, išaugintam sovietiniam žmogui, kurio pašalinimu turėtų kas nors rūpintis. O kas rūpintis, jei augintiniai visi panašūs? Teigiama, kad kol tas "homo sovieticus" nebus pašalintas, nieko gero negalima tikėtis. Galima su tuo sutikti, bet tokie pareiškimai lyg ir pateisina esamą padėtį. Taigi: jeigu jos negalima pakeisti, tai ar verta dėl jos per daug ir jaudintis. Imama ramintis ir kažko laukti. Žmogaus keitimo (arba savęs pakeitimo) klausimas, jei kartais ir iškyla, atidedamas į šalį, nes sunkūs ir kartais nepakeliami krūviai kitų klausimų negailestingai spaudžia visus pradžiamokslus valstybės vadovus, išrinktuosius tautos patikėtinius — visą tą nemažą aparatūrą, nuo kurios veikimo priklauso kaip gyvensim. O nuo to jau ir prasideda nesutarimai, nes tasai "kaip gyvensim" dar vis matuojamas sovietinėmis matuoklėmis. Visa tai stebint, dėl viršūnių nesutarimų jaudinantis, kyla noras pasiūlymams. Pradžiai gal užtektų ne vienam deputatui, ne vienam ministeriui, ranką ant širdies padėjus, save paklausti: kodėl aš noriu, kad Lietuva būtų nepriklausoma? Tylus ir tik sau pačiam, ne parlamentui, ištartas atsakymas gali padėti lengviau orientuotis, kai iškyla diskusijos valstybės kūrimo klausimais. O antra vertus, gal jau čia ir būtų pradžia sovietinio žmogaus nušalinimui?

IŠ KOKIOS pusės ir tą sunkųjį klausimą bežiūrėtum, vis norisi grįžti prie įsitikinimo, kad asmeninio prasišikimo įgyvendinimo turėtų lydėti užsienio vietą grynai idėjiniam nusiteikimui, nes Lietuva juk nėra kokia lobių sala, kurioje reikėtų kantis dėl paslėptų turtų. Ne vienas šiandien dar pats prisimena ar girdėjęs tėvus pasakojant, kaip Lietuva kėlėsi 1918-1919 metais, kai valstybės tarnautojai turėdavo žaisti ostermarkėmis, o šeimos išmaitinimui produktų ieškodavo kaimuose. Ir tų sunkiųjų metų užrašuose mes skaitome: jei esame laisvi, bus ir rytojais. Ar ne iš tokių nuotaikų reikėtų semtis stiprybės atstatant šių dienų Lietuvą? Nėra abejonės, kad dėl tokios pastabos gali šypyteli ne vienas dabarnykštis: kas buvo — buvo; dabar kiti laikai ir kiti žmonės. Tai tiesa — kitaip ir būti negali. Bet tie kiti žmonės, tai ne anų laikų keli šviesuoliai. Tie kiti žmonės, šių dienų avangardas, tai tūkstančiai aukštųjų mokslo baigusių, mokslo laipsnius įsigijusių, viešio ar kitokio patyrimo neišvengusių grupė. Rodos beliktų tik džiaugtis tokios apšviestos susilaukus. Pasirodo, ji turi ir tam tikrų neigiamų savybių: niekas nebeįsivaizduoja eilinių. Ieškant nesutarimo priežasčių viršūnėse, pridedama ir tokia prieštara. Kaip ten bebūtų — sunkumai prasideda pačiuose žmonėse. Ir nesutarimų laipsnis dažnai priklauso ne nuo objekto, bet nuo žmonių, kalbančių apie jį. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

Išteisino blokados indėnus

Visame pasaulyje plačiai nusikambėjo Kanados mohawk genties indėnų ginkluota kelio blokada Okos miestelyje prie Kanesatoko rezervato. Šia blokada Kvebeko provincijos indėnai norėjo sustabdyti Okos burmistro J. Ouelletto suplanuotą golfo aikštės praeitimą. Jam jis buvo pasirinktas pakelės miškelį, kurį indėnai laikė rezervatu dalimi, savo protėvių laidotuvių vieta. Ką tik pradėta blokadą 1990 m. liepos 11 d. bandė pašalinti Kvebeko provincinė policija. Įvykusiame susišaudyme žuvo policininkas Marcelis Lemay. Ar ji nušovė indėnai, ar galbūt patys policininkai, įsikarsčiausė nesėkmingam puolime, ir šiandien tebėra nenustatyta.

Susišaudymas suerzino mohawk indėnus ir prie Montrelio esančiam Kahnawako rezervate. Gelbėdami savo brolius Okoje, jie užblokavo Mercier tiltą, svarbų ryšiams su pietine Montrelio dalimi. Kvebeko premjeras R. Bourassa tada pagalbon pasikvietė Kanados kariuomenę. Atsiųsti daliniai pasirinko taikų būdą tvarkai atstatyti. Blokadon įsivėlė indėnai po 77 dienų įtampas kapituliuojo ir karių buvo suimti 1990 m. rugsėjo 26 d. be kraujo praliejimo.

Trisdešimt keturių blokados

dalyvių byla aukštesniajame Kvebeko teisme Montrealyje buvo pradėta tik š.m. gegužės 11 d. Teisėjas Louis Tannenbaum turėjo daug darbo, kol iš 2.500 kandidatų buvo sudaryta ir kaltintojams, ir kaltinamiesiems priimtina dvylikos prisiekusiųjų taryba. Visi teisiami indėnai buvo kaltinami įsijungimu į riaušes, trukdžiusias policijos ir kariuomenės darbą. Tys buvo apkaltinti fizinio pasipriešinimo suėmimo metu, aštuoniolika — šaunamo ginklo turėjimu neaiškiam tikslui.

Byla truko penkiasdešimt tris dienas ir buvo baigta liepos 3 d. Prisiekusiųjų taryba, iš teisinių blokadoje dalyvavusių 34 indėnų, vienbalsį sprendimą padarė per penkis dienas. Dėl širdies sutrikimo vienas tarybos narys buvo išjungtas ir išvežtas ligoninėn. Tad iš tikrųjų indėnus nekaltais pripažino tik vienuolika prisiekusiųjų tarybos narių, gavusių teisęjo L. Tanenbaum įsakymą sprendimą padaryti be susirgusio nario.

Ne visi kvebekiečiai buvo patenkinti tokiu sprendimu. Mat jų eilėse yra ir tokių, kuriuos teismas pripažino kaltais dėl susikirtimo su indėnais. Jiems visiems betgi buvo suspenduota (Nukelta į 9-tą psl.)

"Skamba skamba kankliai" šventės vaidiai iš Vilniaus senamiesčio aikštės, gatvės ir kiemų 1992 m. gegužės mėn. Nuotr. Alf. Laučkos

Lietuvos problemos vakariečių akimis

Prancūzų ir anglosaksų žurnalistų pranešimai apie referendumą, didelius kiekius pavojingų chemikalų Baltijos jūroje ir kaimynės Latvijos rūpesčius

Referendumas dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos susilaukė nemažos dėmesio vakariečių spaudoje. Prancūzijos dienraščiai gana gausiai komentavo tą įvykį, pabrėždami didelį balsavusių nuosėdų pasisakiusių už nedelsiamą rusų kariuomenės išvedimą ir jos padarytos žalos atlyginimą. Esą 90,76% balsavo "taip". Tai esąs masinis gyventojų pasisakymas, kurį turėtų respektuoti Maskva.

Pažymėtina, kad Vakaruose demokratinuose balsavimuose remiamasi tikrai balsavusių skaičiumi, nekreipiamas dėmesys į turinčių teisę balsuoti skaičių. Pvz. kai kuriuose rinkimuose balsuoja tik 30% turinčių teisę balsuoti. Rinkimai laikomi galiojančiais. Taip pat nesilaikoma Lietuvoje praktikuojamos taisyklės, kad kandidatas į parlamentą savo apylinkėje turi surinkti daugiau kaip pusę turinčių teisę balsuoti asmenų balsų. Nebūna jokių perbalsavimų. Manoma taip: jei kas nepasinaudojo savo teise balsuoti, sutinka su balsavusiųjų sprendimu. Dėl to skelbiami Lietuvos rinkimų bei referendumų duomenis, užtenka minėti tikrai balsavusiųjų skaičių.

Nekontroliuojama jėga

Vieni prancūzų laikraščiai apie referendumą Lietuvoje pranešė trumpomis žiniomis, kiti plačiai komentavo. Bene išsamiausiai apie tai rašė "Le Figaro" 1992.VI.16 laidoje — išspausdino ilgoką savo korespondento Mathias Luefrens'o Vilniuje pranešimą: "Lietuviai balsuoja už buvusios Raudonosios armijos iškėlimą".

Pasak korespondento, Lietuvoje esą 35.000 rusų karių. Už jų išvedimą pasisakė daugiau kaip trys ketvirtadaliai turinčių teisę balsuoti gyventojų. AT pirm. V. Landsbergis palyginęs rusų kariuomenės grėsmę su nežinia kam priklausančiu kūju: "Niekaip nežinau, ar ji jaisi trenks. Mes nemanome, kad toji armija, dabar rusų žinioje, yra pilnai Maskvos kontroliuojama". Esą kareivių batai mažoje respublikoje ėmė trinkėti, kai Klaipėdoje buvo Lietuvos policijos suimtas rusų pulkininkas Černych. Jo draugas grasino "žygiuoti į Vilnių", jeigu jis nebus paleistas.

Rusų karių elgsena

Lietuvius taipgi neramina Šiaurės vakarų rusų armijos vado pareiškimas, esą netrukus Lietuvoje pasikeisianti

valdžia, ir nauja vyriausybė leisianti rusų kariuomenei pasilikti visam laikui. Lietuvos vyriausybė ketinanti praveisti apklausą rusų karininkų gretose ir tuo būdu sužinoti kur jie nori būti apgyvendinti Nepriklausomų valstybių sandraugos teritorijose ir kiek jų norėtų pasilikti Lietuvoje. Pasak vicepremjero Aleksandro Abišalos (jis yra ministro be portfelio, G.), mažiausiai 2000 jų norės pasilikti Lietuvoje, tačiau jų įjungimas Lietuvos kariuomenės galys būti pavojingas.

Nuostoliai

Rusų kariuomenė Lietuvai padarė 825 milijonus franų nuostolių per 50 metų. Tie nuostoliai numatomi išlyginti derybose su Rusija už jos tiekiamas žaliavas Lietuvai. Nežinia, ar tai pavyks, nes Rusija atsisako tuos nuostolius atlyginti.

Visų trijų Baltijos valstybių prezidentai, dalyvavę gamtos saugos konferencijoje Rione dežanire, kėlė reikalavimą vakariečiams teikti Rusijai pagalbą, tiksliai siejant ją su rusų kariuomenės išvedimu iš Baltijos valstybių. Kitai Baltijos valstybių atstovai nesutikę pasirašyti visų Helsinkio konferencijos dokumentų, tuo būdu pareiškėdami protestą prieš rusų kariuomenės laikymą Baltijos valstybėse.

Menininkai-bulviakasiai

"Le Figaro" korespondentas Michel Nuridsany, aplankęs Rygą, paskelbė savo įspūdžius 1992.VI.9 laidoje. Jis domėjosi daugiausia menininkų gyvenimu bei darbais.

Sekmadienį Ryga atrodė netekusi meno žmonių. Mat jie išvažiavę į kaimus bulvių sodinti.

Rusų kareivis Vilniuje atsisveikina su savo draugais, nes jų dalinys išvyksta iš Lietuvos. Ši nuotrauka buvo įdėta "Le Figaro" dienraštyje

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

JAV nepriklausomybės dieną Vilniuje pirmą kartą mūsų istorijoje liepos 4-osios šventė buvo paminėta oficialiai. Ją organizavo JAV ambasadorius D. Johnson'as su žmona Kethlin. Priėmimas vyko šalia ambasados, Akmenų gatvėje, lauke, iš tikrųjų labai gražioje aplinkoje — ant Tauro kalno, apdainuoto dar XVI š. M. K. Sarbievijaus. Į priėmimą buvo pakviesta apie 290 svečių: V. ir G. Landsbergiai, AT deputatai, vyriausybės nariai (Č. Stankevičius, A. Saudargas), užsienio valstybių diplomatai, departamentų vadovai, mokslo, kultūros žmonės, įvairių konfesijų dvasininkai, verslininkai, žurnalistai. Priėmimo kalbėjo D. Johnson'as ir V. Landsbergis. JAV ambasadorius pasidžiaugė, kad liepos 4-osios šventė švenčiama nepriklausomoje Lietuvoje, padėkojo buv. rektoriui J. Kubiliui už šventės minėjimą praeityje, pakėlė tostą už Lietuvą, V. Landsbergį. O V. Landsbergis, sveikindamas ambasadorių su švente, pasakė, kad JAV visuomet mums buvo "laisvės ir demokratijos simbolis, ne tik simbolis, bet ir jėga", padėjusi siekti šių simbolių. Vertindamas JAV paramą Lietuvai, jis išskėlė lietuvių, lietuvių kilmės amerikiečių veiklą, jungiančią mūsų valstybes. Svečiai vaišinti lietuviškos gamybos šampanu, gaivinančiais gėrimais, Utenos alumi, sumuštiniais, o nuoširdžiam priėmimui foną sudarė netrankios džiazo melodijos, Beje, jos skambėjo ir vakare dramos teatre prie fontano, nes džiazo muzika "tai laisvės muzika".

"Karūna buvo padaryta ir karalienė" — mūsų valstybės (Lietuvos) kilimas neatskiriamas nuo karalienės Mortos, "netipiškos asmenybės" vardo. (Abi karūnos, labai puošnios, buvo Rygos meistrų darybos). Istorikams išaiškinus karūnavimo dieną, liepos 6-ąją, ji jau antrus metus švenčiama kaip valstybės diena. Siemet valstybės diena paminėta ir Medininkuose, ir Vilniuje. Katedroje per Mišias, laikomas vysk. J. Tunaičio, sakdamas pamokslą, kun. Vaelovas Aliulis priminė: prašykime "kantrybės ir jėgų, mylėti tėvynę tokią, kokia ji yra". O aikštėje — kilnių idėjų vėliavų eiseną (nedidelę), tremtinių ir politinių kalinių, Mindaugo rikiuotę. V. Cipijausko nutapytas karaliaus Mindaugo portretas (tik valstybės dieną rodomas, "Trimito" orkestras, daugybė vilniečių. Kalbėjo deputatė, "Tautos duktė" Rasa Rastauskienė,

Įdomi dailė

Korespondentas apgailestauja, kad taip yra, nes Latvija meniniu požiūriu esanti tiek pat įdomi, kiek ir Rusija, Vengrija, Čekoslovakija. Latvijoje netrūksta žymių figūrų, kaip pvz. dail. Boris Berzins, tokio pat lygio kaip Bak Vengrijoje, Kolibal Čekoslovakijoje, Chabakov Rusijoje.

Rygoje — daugybė meno galerijų, rengiančių vis naujas dailės parodas. Latvijoje kasmet rengiama meno šventė, kuri buvo populiari ir sovietinės okupacijos laikais. Ta proga (Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje:

- Lietuva — ne lobių sala
- Sunkumai prasideda pačiuose žmonėse
- Lietuvos problemos vakariečių akimis
- Prancūzų ir anglosaksų žurnalistų pranešimai
- Lietuvos diplomacija atkuriant
- "TŽ" bendradarbio pranešimas iš Paryžiaus
- "Tarnauv aliorui ir plunksnai"
- Prel. Juozo Prunskio žodis per Vatikano radiją
- Pro kiemo langą
- Apie mažus dalykus Lietuvoje
- Lietuvių fondas ir milijonai
- Stipriai paremtas švietimas ir kultūra
- Pasaulinio garso teatre
- Įspūdingai iš Stratfordo 40-to festivalio
- Religinio meno paroda Vilniuje
- Įspūdingas meno renginys, susilaukęs paramos iš užsienio
- Oskaro Milašiaus pranašysčių narplavimas
- Skeptiškai žiūrima į Milašiaus regėjimus Lietuvoje
- Baltistikos studijų dienos Toronte III
- Skandinavus domina Baltijos kraštų istorija

"Tarnavau altoriui ir plunksnai"

Prelato JUOZO PRUNSKIO žodis, pasakytas savo tautiečiams Lietuvoje per Vatikano radiją

Ačiū labai Vatikano lietuviškosios radijo valandėlės vadovui, kad mane pakvietė prabilti į savo brolius Lietuvoje. Galbūt proga ta dėl to, kad aš šiemet baigiu 85-us metus. Gegužės mėnesį suėjo 60 metų kunigystės. Džiaugiuosi savo ilgą amžių ir manau čia daug nulėmė, kad būdamas labai jaunas įsijungiau į ateitininkų ir skautų sąjungą. Tada nusprendžiau laikytis pilnos abstinencijos — nevartoti jokio alkoholio, ir be tų nuodų mano organizmas galėjo ilgiau laikytis.

Aš taip pat džiaugiuosi, kad tapau kunigu. Kai baigiau Rokiškio gimnaziją 1925-aisiais metais, buvau dvejus metus mokytoju pradžios mokykloje, ir buvo viltys paveldėti didelį tėvo ūkį, nes buvau vyriausias sūnus, tačiau pradėjau galvoti, kad krikščionybės idealai yra taip svarbūs, Kristaus mokslas taip brangus, kad verta tam aukoti savo gyvenimą, ir dėl to nutariau stoti į kunigų seminariją Kaune. Tenai drauge baigiau ir Vytauto Didžiojo universitetą, paskui dar išėjau papildomas studijas Teisų fakultete ir gavau licenciatos laipsnį.

Prelatas JUOZAS PRUNSKIS

Didžiausias mano darbas Lietuvoje buvo su plunksna — tarnavau altoriui ir plunksnai. Mes drauge su rašytoju Juozu Grušu redagavome populiarią, plačiai skaitomą "Mūsų laikraštį", o paskiau man teko būti redaktoriumi "XX-ojo amžiaus" dienraščio. Teko dirbti su tokiais dideliais idealistais, kaip dr. Jonas Grinius, Juozas Ambrazavičius-Brazaitis, kun. prof. Stasys Yla, dr. Pranas Dielininkaitis, Zenonas Ivinskis, dr. Antanas Maceina, dr. Ignas Skrupskelis ir kiti mūsų draugai, kurie buvo Vakarų universitetuose baigę studijas, susipažinę su Vakarų pasaulio progresyvia kultūra. Jie norėjo Lietuvoje įskiepyti pažangią krikščionybę.

Dirbti su jais buvo malonumas ir kartu mokslas, stebint jų didelį pasišventimą. Visi jie buvo ateitininkai. Deja, okupantai komunistai "Mūsų laikraštį" atėmė ir pradėjo areštuoti mūsų žmones — visų pirmą Skrupskelį, paskui ir kai kuriuos kitus. Tada aš nuvažiavau į tėviškę pabūti, manydamas, kad tai gal mano paskutinės dienos. Mano draugai atsuntė žinią iš Kauno, kad paskutinės jau valandos: "Tavo vardas sąrašė areštuotinių ir bėk!" Aš tada per sieną, kuri buvo saugoma rusų karių su šunimis, su didžiausiu pavojumi gyvybei pabėgau į Vokietiją. Tenai dar buvau uždarytas 10-čiai dienų koncentracijos lageryje, o paskui pasiekiau Čikagą ir čia išgyvenau 50 metų.

Būdamas išeivijoje, dirbau taip pat spaudoje — man teko redaguoti žurnalą "Laivas".

Buvau per keliolika metų dienraščio "Draugas" redakcijos narys. Bet svarbiausia, aš įsitikinau, kad mūsų tautos stiprybė yra tvirtas ryšys su krikščionyste, kad Kristaus Evangelija gali duoti moralinės ir dvasinės jėgos nugalėti visus sunkumus. Dėl to aš pašvenčiau savo gyvenimą rinkti medžiagą apie konvertitus, kurie iš kitų tautybių perėjo į katalikybę, ir rašyti knygas apie religiją.

Mane giliai skaudino okupantų komunistų žiaurumai Lietuvoje. Mano tėvas mirė Sibire, motina buvo ištremta į Sibirą. Kai į Ameriką atvažiavo Chruščiovas, paprašiau, kad leistų jai iš Lietuvos atvykti į Ameriką, ir toki leidimą gavau. Mačiau didelę komunistų tironiją ir nutariau pašvesti savo jėgas registracijai jų kruvinų darbų, kad jie žinotų, jog tai pasilieka istorijoje. Tai turėtų būti jiems savotiškas perspėjimas sustabdyti terorą. Parašiau 37 knygas ir brošiūras. Keletą jų redagavau kartu su kitais. Jų tematika daugiausia lietė religines tiesas ir komunizmo žiaurumus. Džiaugiuosi, kad galėjau tam savo gyvenimą skirti.

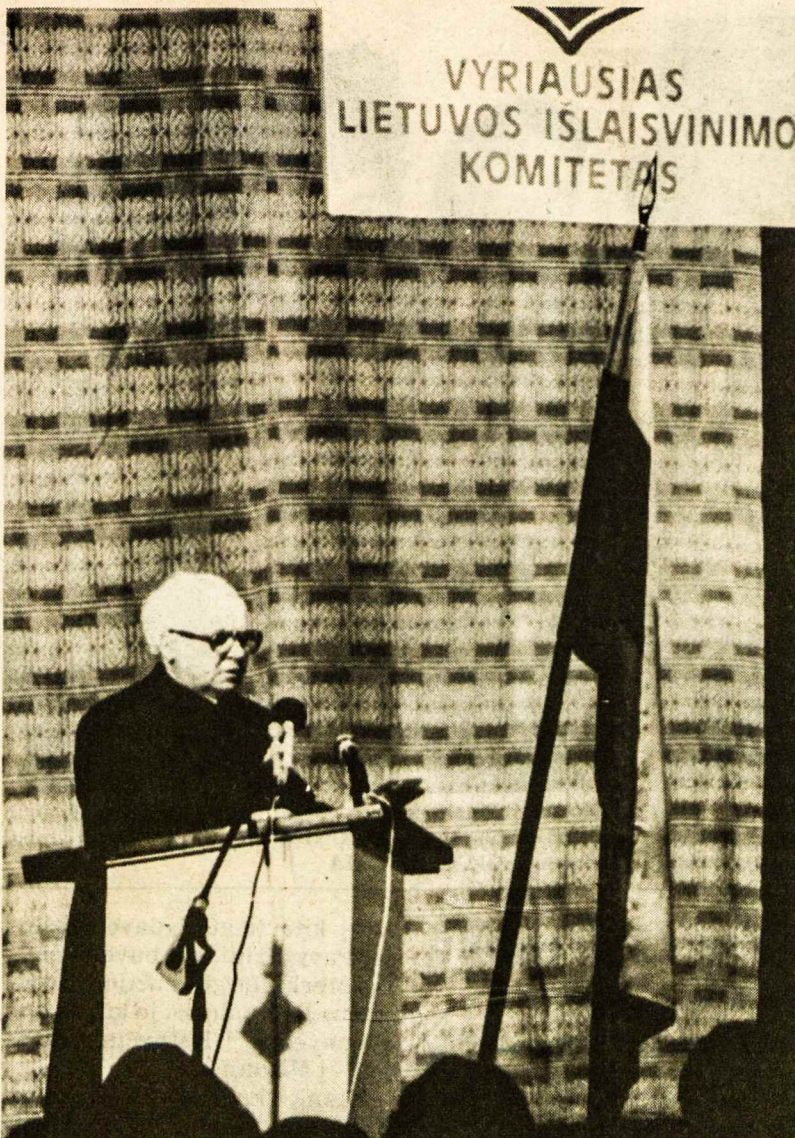
Dabar su didžiausiu dėmesiu seku gyvenimą Lietuvoje, nes tenai lietuviai, mūsų broliai. Jie mums labai brangūs. Džiaugiuosi, kad Lietuva atgavo nepriklausomybę. Taip pat labai svarbu, kad mūsų broliai Lietuvoje būtų nepriklausomi nuo savo grupinių aistrų ir galėtų veikti bendradarbiaudami sutartinai su kitomis grupėmis. Tai labai svarbu. Šiuo metu Lietuva garsėja Vakarų pasaulyje, bet vis dėlto svetima kariuomenė tebėra Lietuvoje. Mums reikia laikytis didelės vienybės, kad galėtume pilną nepriklausomybę pasiekti.

Sveikindamas mielus brolius Lietuvoje, visų pirma skatinu laikytis gilių, svarbių krikščionybės principų. Tai mūsų moralinė jėga, kuri padės mums tapti taip pat ir dvasiškai nepriklausomais, padės išverti visuose gyvenimo sunkumuose. Taip pat trokštu, kad mūsų broliai Lietuvoje gyventų blaivybėje ar abstinencijoje. Iš savęs patyriau, kaip tai svarbu žmogaus sveikatai ir visam žmogaus gyvenimui. Norėčiau maldauti Lietuvos brolius, kad šiose svarbiose valandose būtų ištvermingi, kad siekimas ir noras pasiekti pilną nepriklausomybę Lietuvai padėtų nugalėti visus tuos ekonominius sunkumus, kuriuos tauta kenčia. Pasiduookime vieni kitiems rankas — vienybėje, sutarime mes galėsime daug laimėti ir daug pasiekti. Svarbiausia, kad šalia laisvės ir nepriklausomybės atgimimo, atgimtų mūsų dvasia, kad nesukštume pornografijoje ar kitose blogybėse, bet kad sutelktume visas jėgas Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei.

Mes galime stiprybės semtis iš mūsų didžiųjų švytinčių žvaigždžių, kurios savo charakteriu duoda mums įkvėpimą. Šv. Kazimieras buvo įkvėpimas Lietuvos pulkams, kovojantiems prieš Maskvos užpuolimus, jis taip pat yra mums pavyzdys ir įkvėpimas dabar gyventi krikščionišką, nuosirdų gyvenimą. Jo nei karališkieji rūmai nesugadino, jis pasiliko skaisčios dvasios.

Kitas mums pavyzdys — palaimintasis Jurgis Matulaitis, kuris tiek daug pasišventimo parodė mylėdamas Lietuvą ir pašvęsdamas gyvenimą Lietuvos laisvei. Kor.

Roma, 1992. V. 25

Iškilmingajame VLIKo posėdyje 1992 m. gegužės 31 d. Vilniuje mons. K. Vasiliauskas skaito invokaciją bei malda už žuvusius dėl Lietuvos laisvės

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Pažadėjo išvesti

Rusijos prezidentas B. Jelcinas, kaip skelbė didžioji spauda, septynių susitikime Miunchene pažadėjo šiais ir kitais metais išvesti iš Baltijos kraštų 100,000 Rusijos kareivių. Išvedimas bus vykdomas palaipsniui kas mėnesį, kai tik bus pastatytos kareiviams palatpos. Pasak Jelcino, negalima tokį skaičių kariuomenės išvesti ir paleisti į laukus. Jelcinas davė tokį pažadą, kai vakariečiai jam užtikrino finansinius kreditus.

Pasaulinio banko narė

Š.m. liepos 6 d. Lietuva, įsijungė į Pasaulinį banką, ir buvo pasirašyta prekybos bei investicijų sutartis su JAV-ms. Susitarimus Vašingtone, Valtybės departamente, pasirašė Lietuvos ministeris pirmininkas G. Vagnorius. Lietuva trečioji iš buvusių sovietinių respublikų tapo pasaulinės institucijos nare. Bankui reikėjo įmokėti 6.29 mil. dolerių.

G. Vagnorius, buvdamas JAV-se, susitiko su JAV bankų tarybų nariais, žinomais verslininkais, diplomatiniais tarnybų žmonėmis. Prekybos ir investicijų sutartį pasirašė kartu su JAV viceprezidentu D. Quayle.

Iš Pasaulinio banko Lietuvos atstovai nuvyko į viceprezidento D. Quayle įstaigą. Pastarasis su keliais savo patarėjais susitiko dvidešimt minučių pokalbiui su ministerio pirmininko delegacija. Daugiausia laiko buvo skirta Rusijos kariuomenės išvedimui. Po pokalbio viceprezidento įstaiga pateikė spaudai pareiškimą, kuriame pažymima, kad viceprezidentas ir premjeras sutarė, jog svetima kariuomenės iš Baltijos valstybių turi būti išvesta kaip galima greičiau. (Is Lietuvos konsulato Kanadoje pranešimo).

Įteikė igaliojimus

Ilgiausiai išbuvęs diplomatas Britanijoje Vincas Balickas liepos 8 d. įteikė šio krašto karalienei savo vyriausybės igaliojimus. V. Balickas diplomatinę tarnybą Lietuvos pasiuntinybėje pradėjo 1938 m. Jis per 54-rius metus palaikė Lietuvos nepriklausomybės atminimą Britanijoje.

Pagelbejo žydams

Buvusio Japonijos konsulo Lietuvoje Chyune Sugihara našlė liepos 10 d. iškėsi Lietuvoje. Ji buvo lydimą Japonijos televizijos tarnautojų, kurių tikslas — sukurti filmą apie konsulą Sugiharą. Pastarasis išdavė daugiau kaip 600 vizų žydams išvažiuoti iš Lietuvos, sudarydamas jiems sąlygas pabėgti nuo nacių. Jis tai darė prieštaraudamas tuometinei japonų valdžios politikai. Valstybiniame žydų muziejuje Vilniuje bus įrengta žymaus japonų skulptoriaus Goichi Kiti-gawa konsulo biustas.

Pro kiemo langą

Gausu lankytojų Lietuvoje • Spaudoje daug kelionės aprašymų • Jie rašo apie didelius dalykus, o aš — apie mažus, kasdieniškus

Lėktuvo sparnas palinksta posūkiui, atsiveria plati Vilniaus miesto panorama. Kaip ant delno. Žemė artėja, ir ratų trinkelėjimas sako, kad mes — Lietuvoje.

Už stiklo durų minia žmonių su gėlėmis rankose. Laukia kantriai, nes čia dar veikia sovietinė tvarka: keleiviai laukia savo lagaminų... laukia ir laukia. O darbininkai, pusę krovinio atvežę, nuėjo pavakarių.

Po valandos pamatau ant judančios juostos savo antrąjį lagaminą. Galiu jau eiti per muitinę. Vaikystės draugai puola į glėbį. Pusę amžiaus nesimate, atpažįstame viens kitą iš nuotraukų.

Spaudoje gausu kelionių aprašymų. Dažniausiai apie didelius dalykus. Šis rašinys ketina duoti tik kasdienybės atspalvius, papildant bendrą Lietuvos vaizdą.

Pienės, kurmiai, vilos

Iš Vilniaus greitkelis veda į Klaipėdą. Už Kauno imame nuošalesnį kelią, vedantį į Kelmę. Pirmas spūdis: visas kraštas paskendęs pienėse. Joms žydint gal ir gražu, bet gegužės gale visur vien pūkų galvutės. Miesto sodai, pakelės, namų kiemai — pienės, pienės. Pievose daug kmynų, viedrynų ir kitokių gėlių.

Tėviškės pievose, prie kelio iš Šiluvos į Tytuvėnus, kur bėkelsi koją, visur kurmių kupeliai. O, kad tai būtų tik žemės kurmiai! Deja, jų daug visoje šalyje: užmiesti juose vyksta statybos. Visi, kas tik buvo arti lovio ar dabar dar yra, kolchozų pareigūnai (sukrovę turta ne savo prakaitu), Gariūnų stambieji vaizbūnai statosi puikias dviaukštes vilas: vario stogai, balti stulpai, gražūs riesti takai į garažą. Naujoji grietinė (upper-class)!

O man viešint, eiliniam darbo žmogui pakilo benzino kaina 40% per vieną naktį. Lietuvis kantrus, eis pėsčias, kaip ir anais laikais. Išvers. Tačiau slaptas pavydas, kaip ugnikalnio lava, veržiasi iš lėto. Advokatas Žumbakis, kalbėdamas Lietuvos televizijoje, labai taikliai dūrė į šią skaudančią vietą... Gal bus surasta išeitis.

Tėviškėje

Kelionės tikslas — peržengti tėviškės namų slenkstį, aplankyti tėvų kapus, pamatyti Mergaitę, išgirsti gegutę kukuojant. Nepažįstamų laukų keliu pasiekiu tėviškę. Namas lyg sulindęs į žemę; suaugusiam atrodo perpus mažesnis. Daržinė ir tvartas nugriauti. Ežeras nebe tas. Vandens lygiui nusmukus pasikeitė krantai, apžėlė alksniais.

Lankau tėvų kapus. Kokią savaitės dieną beateisi, kapinėse vyrai ir moterys triūsia prie

savo artimųjų kapų. Beržinėmis šluotelėmis apšluoja, gėles palaisto, sunėrė rankas pastovi. Lietuvoje ryšiai su iške-liavusiais gilesni — tęsiasi iš kartos į kartą.

Mergaitę su anūkeliu ant rankų sutikau. Tik akys to pačios — jaunos ir žvalios. O gegutės taip ir neteko išgirsti. Pasigedau ir gandro kalenimo, ir vieversio virš arimų. O buvo jie mano vaikystės neatskiriama dalis. Varnos, varnos! Jūs likote ištikimos palydovės ir kaimo, ir miesto gyventojui. Jūsų triukšmingas šeimyniškas bendravimas prasideda prieš saulėtekį ir tęsiasi saulei nusileidus. Tikros lietuviškos varnos, su pilkais papilvais, blizgančiais juodos.

Žemaitijos miestelyje

Apisistojau Kelmėje. Čia karo pasekmių nublokšti gyvena mano draugai. Naujoji pokario statyba — gelsvų plytų nameliai, paskendę vaismedžiuose. Vienur kitur išsikiša medinis — anų laikų. Beveik visuose kiemuose yra stiklo ar plastikos šiltnamiai. Kiekvienas pėda apsodinta. Gėlės tik prie namo.

Dažnas miesto gyventojas turi sklypelį kolektyviniame sode. Nelengva juos pasiekti, nes jie būna atokiau užmiestyje. Nuo jų priklauso, ar šeima turės pakankamai maisto. Ir taip yra, kad beveik visi lietuviai yra "ūkininkai". Vieni gabesni, kiti mažiau patyrę.

Šis ruduo gal nebus pelningas: pavasaris buvo šaltas ir lietingas, o man viešint — saulė nuo ryto ligi vakaro. Nuo sausros vaismedžius apniko kirmiai, o juos naikinti nėra priemonių. Net miškuose beržai stovi visai nuogi.

Keliuosi rytais vos prašvitus. Prikelia varnos, šunų lojimas ir lietuviški žadintuvai — gaidžiai. Nuo vieno gatvės galo ligi kito. Praeina senukas, vedinas žalmargę į ganyklą. Kelios moterys su kibirėliais. Vėl ramu. Oras kaip skysta sveikata veržiasi į plaučius. Skirtingai nei namuose.

Rusai, rubliai, Maskva...

Laisvas kraštas. Laisva kvėpuoti! Bet dabar suprantu, kodėl dr. K. Bobelis su visu VLIKo aparatu taip ilgai nenorėjo pripažinti Landsbergio vyriausybės. Net ir tuomet, kai visas pasaulis pripažino, VLIKas vis dar buvo "vyriausias" laisvintojas. Priežastys šios: sovietų kariniai daliniai krašte, rubliai su Lenino atvaizdu imoni rankose, automobilių registracijos numeriai su rusiškais raidėmis. Taip jau yra, kad vakare gyvenimas lyg pristoją, nes televizijoje rodoma rusiškai įkalbėta filmų serija "Marjiana". Kažkas panašus į "Dynasty". Lietuviška televizija

tik simbolinė — vakare vos pora valandų. Visą dieną tik rusiškai iš Maskvos...

Miestuose

Klaipėdos, Telšių, Šiaulių ir kiti miestai užgožti 4-5 aukštų apartamentais. Vienas kitas išsiskiria savo originalumu, o kiti standartinės išvaizdos. Visų jėimų laipteliai išdažyti, ištrupėję. Aišku, kas nors vogė cementą savo statybai. Tas pats ir su šaligatviais: išdažytos, atšokę plytelės, daug kur gilios duobės. Esant girtam, reikia turėti gerą angelą sargą arba kitą globėją, kuris pagalvėlė pakištų... O išgeriame kaip ir visur kitur pasaulyje. Tik autovežimį vairuotojai šventai laikosi blaivystės, jei tą dieną reikia kur nors važiuoti. Baudos už girtą važiavimą didelės.

Klaipėdą buvau įsivaizdavęs sovietų nuniokotą, nuliutvinatą. Apisirikau. Tai labai lietuviškas miestas — gyvybe alsuojantis ateities didmiestas. Klaipėdos krašto pažiba — pušys raudonai rudais kamienais. Jie simbolizuoja lietuvių veržlumą išsilaikyti savo žemėje, nors ta žemė būtų smiltynai. Skulptorių parkas praeiviui teikia ne tik pavėsį, bet ir akiai mielą atgaivą.

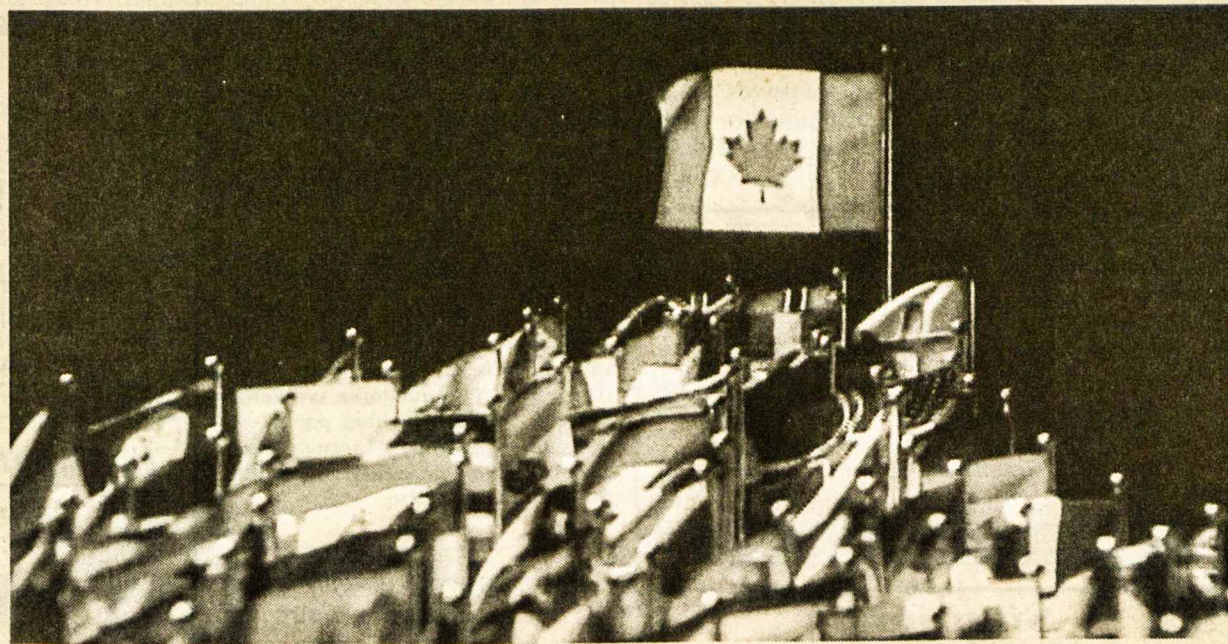
Kopiant į Birutės kalną Palangoje matyti raganiai ir kitokios girių paslaptingos būtybės, įkūnytos medžio skulptūrose. Pasilpė ant smėlio kopų, nuleidome saulę į jūrą. Kažkoks paslaptingas reiškinyss...

Vienas ryškiausių dabartinės Lietuvos ekonomijos rodiklių yra turgūs. Jei anais laikais ūkininkai suveždavo savo gaminius, tai šiandien miestų turgus labiau panašus į JAV "blusų turgų" — nuo 45 kapeikų sraigtelio ligi 11,000 rublių elektrinio gražto (Vakarų gamybos).

Šiaulių turgus išdėstytas planingai: atskirai mašinų vartotos dalys, drabužiai, batai, maistas, akvariumo žuvelės su žalumynais, gėlės. Pakraščiuose — laisvi prekėjai: keli rytiečiai siūlo kvepalų, mergaitės pasidėjusi ant skarelės penkis rubbarbarus, pintinėle su obuoliais. Vienas obuolys — 30 rb. Kiek atokiau automobilių patogiai sėdi pinigų vertelga, 1 JAV doleris — 129 rb.

Netrūksta ginčų

Dviejų savičių viešnagė Žemaitijoje negali duoti pilno Lietuvos vaizdo. Bet turėjau progos bendrauti su politiš-kai nesireiškančiais, su karš-tais sąjūdininkais ir su buvusiu partiečiu. Užvirė karšta žodinė kova. Pastarasis veikęs partijoje, kad palaikytų lietuvišką reikalą rusų atplūdėje. Aš jam tikiu, nes jis nesusiukrovė jokių turtų. Jis ir jo artimieji gyvena kaip ir kiti — vos suduria galą su galu. Politiniuose pokalbiuose neretai linksniuojamas Valdo Adamkaus asmuo. Tai lietuviškasis Mario Cuomo. O gal?! V. A-tis

Savo gimtadienių mes esame pasaulio viršūnėje

1992 metų pranešimu apie žmogaus vystymosi klasifikaciją pasaulyje geriausiojo gyvenimo pirmąją vietą užima Kanada.

Šis Jungtinių Tautų tyrimo programos paskelbtas pranešimas yra paremtas sudaryta 160 kraštų statistika apie gyvenimo siekius, išsilavinimo lygį ir perkamąją galią.

Canada
125-tąją sukaktį minint

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS UKRAINIEČIAI

Lietuvos ukrainiečių kultūros draugija jungia apie 45.000 Lietuvoje gyvenančių ukrainiečių. Jos centras yra Vilniuje, skiriami — Mažeikiuose, Klaipėdoje, Kaune, Jonavoje. Savo gimtosios kalbos ir vaikai, ir suaugusieji mokosi sekmadieninėse mokyklose. 1990 m. draugija pradėjo leisti laikraštį ukrainiečių kalba. Vilniaus radijas ir televizija jiems transliuoja ukrainietiškas laidas. Ukrainiečių religijoms graiki katalikų apeigų reikalams yra atiduota Šv. Trejybės šventovė. Vilniuje ukrainiečiai nori įsteigti savo centą, atidaryti T. Ševčenkos muziejų.

UŽMIRŠTI LIETUVIAI

Vytautas Kaltenis praneša „Tiesos“ skaitytojams, kad šią vasarą Karaliaučiaus žemėje vėl dirba kompleksinė kraštotyros ekspedicija. Grupė iš Marijampolės atvykusių lituanistų, sociologų, muziejinių bei kitų kultūrininkų Gusevą pavadintose Gumbinėje pildė apklausos anketas, registruodami lietuviškosios kultūros pėdsakus. V. Kaltenis atskleidžia ir tokio darbo metu užtiknamus skaudulius: „Jaudina susitikimai su tautiečiais, po tremties gyvenančiais anapus Nemuno, bet kilusiais iš įvairių Lietuvos vietų. Žiūri jie į mus su dideliu priekaištu — ir kad iš gimtinės išvyrė, ir kad jų vaikai tarsi ne po ta pačia saule gimę. Lietuvos katalikų kunigai atvažiuoja lyg ir slapta krikštų, sutuokti, laidoti. Nejaugi vietinės katalikų parapijos čia turėtų steigti lenkai, kadangi Popiežius paliko priskyrę šią žemę Varmijos arkivyskupijai?“

RAITOJI POLICIJA

Vilniuje darbą pradėjo raitoji policija — dvylika jos patrulių jau budi Vingio ir Sereikiškių parkuose, Markučiuose, Valakampiuose. Viešosios policijos valdybos viršininko Vytauto Navicko pranešimu, Lietuvos vyriausybė raitajai policijai suorganizuoti pernai paskyrė milijoną rublių. Tada buvo įsigyti 29 žirgai ir reikiama amunicija. Vilniaus viešosios policijos patrulinės tarnybos raitasis būrys yra įsikūręs joje ir dabartinės penkiakovės sporto mokyklos bazėje. Specialiai išreniruoti žirgai nesibaido šūvių, automobilių sirenų, signalinių eismo švyturių. Didžiąją raitųjų policininkų dalį sudaro buvusieji jokiškai. Raitasis Vilniaus policijos būrys turi specialias automobilių priekabas pervežti žirgams. Tad jis gali būti panaudotas ir kitose Lietuvos vietose. Raitosios policijos patruliniai būriai jau steigiami Kaune ir Klaipėdoje.

VAMZDŽIAI NAFTAI

Algirdo Skrebiškio pranešimu „Lietuvos rytu“, birželio mėnesį Lietuvoje lankėsi iš Londono atvykę tarptautinės inžinerinės firmos IMEG (International Management and Engineering Group Limited) vadovai. Su jais buvo pasirašyta sutartis, įsteigusi bendrą Lietuvos-Britanijos įmonę „Litimeg“, kuri rūpinsis naftos tiekimo

vamzdžių nutiesimu iš Mažeikiuose esančios valyklos į visus pagrindinius jos gaminių paskirstymo centrus. Apskaičiuota, kad tokiam vamzdžių nutiesimui reikės tūkstančio kilometrų vamzdžių. Tokio projekto įgyvendinimas kainuos apie 180 milijonų JAV dolerių, bet jis sutaupys 5% naftos gaminių, kurie prarandami juos gabenant cisternomis. Tarptautinė IMEG firma naftos gaminių tiekimo sistemas projektuoja ir stato įvairiose pasaulio šalyse nuo 1964 m. Jos įsteigto bendrojo Lietuvos-Britanijos „Litimeg“ įmonė dirbs 60-100 specialistų ir apie 300 statybinių. Remiantis sutartimi, 95% darbo jėgos sudarys Lietuvos piliečiai. A. Skrebiškis, informuodamas „LR“ skaitytojus, pasakoja: „Lietuvos specialistams atrasti IMEG padėjo jo finansinis direktorius, direktorių valdybos narys mūsų tautietis Jonas Masulis (šiuo metu gyvenantis Šveicarijoje). Be to, IMEG kviečia jo sūnų Lauryną Narimantą Masilų (gimusį 1944 m., dirbantį Kanadoje), kaip garšų administravimo srities specialistą, tapti generaliniu bendros įmonės direktoriumi“.

SOVIETŲ KARIAI LIETUVOJ

Lietuvos ELTA ir spauda birželio pradžioje pateikė žinių apie Lietuvoje pasilikusius buvusios Sovietų Sąjungos karius. 1992 m. pradžioje, remiantis Šiaurės Vakarų kariuomenės grupės štabo pranešimu, Lietuvoje buvo 34.582 karininkai, puskarininkai ir kariai. Šis skaičius nedaug tepasikeitęs ir dabar, nes nedidelę dalį išvykusiųjų pakeitė iš Rusijos atsiųsti naujokai. Artėjant referendumui ir prez. B. Jelcino kelienei į JAV, iš Jonavos rajono Rūklos gyvenvietės išiskraustė parašutinininkų mokyklos centras, o iš Pabradės buvo išgabenta dalis tankų, šarvuotųjų ir amunicijos. Galimas dalykas, baigę mokslo metus, iš Vilniaus išsikraustys aukštosios radioelektronikos mokyklos kursantai. Pagrindiniai daliniai Lietuvos miestuose suteikti: Vilniuje — 107-toji motorizuota šaulių divizija, Kaune — 7-toji parašutinininkų divizija, Klaipėdoje — pakrančių apsaugos divizija (buvusios 3-sios motorizuotos šaulių divizijos kariai, aprenkti jūrininkų uniformomis), Šiauliuose — aviacijos pulkas su dideliu kariniu aerodromu. Panevėžyje — transportinės aviacijos divizijos štabas su lėktuvais ir aerodromu tarnybomis, Alytuje — 7-sios parašutinininkų divizijos pulkas, Marijampolėje — kitas tos divizijos pulkas. Kėdainiuose — transporto aviacijos dalis, Ukmergėje — du 109-sios motorizuotos šaulių divizijos pulkai, Plungėje — sunkiosios artilerijos brigados likučiai. Kiti buvusios sovietinės kariuomenės daliniai yra išmėtyti kariniuose miesteliuose, kurių Lietuvoje yra apie 180, užimančių 68.000 hektarų plotą. Okupacinė buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė nuo 1940 m. Lietuvos ūkiui, gamtai ir gyventojams yra padarė 140,1 milijono JAV dolerių žalos.

V. Kst.

Venezueloje surengtoje tarptautinėje prekybos mugėje dalyvavo ir Rusija su savo gaminiais atskirame paviljone 1992.IV.5-12. Jį aplankė ir lietuviai su savo draugais venezueliečiais. Iš kairės: UNDA DAMBRAVIENĖ, ambasadorius VYTAUTAS DAMBRAVA, Valencijos miesto burmistras OMAR SANOJA

Už nužudytą partizaną - 500 rublių

Taip uždarbiavo pokario stribai Lietuvoje

Vasarodamas Džūkijoje prie gražaus miško ežerėlio, pavadinto Glyno vardu, sutikome Merkinės vidurinės mokyklos mokytoją Juozą Kaupinį, atvedusį čia išskylauti moksleivius. Šis žmogus neabejingas Lietuvos praeičiai, patriotas ir kraštotyrininkas. Jis pirmasis pradėjo statyti kryžius Merkinės kryžių kalne, kur pokario laikais buvo užkasta apie 600-800 partizanų. Tada jam skambindavo nežinomi asmenys (aišku, stribai ir grasindavo: „Geriau pagailėtum savo šeimos, o ne banditų. Būsi pakartas ant kryžiaus“.

Tuo nereikėjo stebėtis, nes Merkinėje buvo didelis stribų lizdas — net 69. O dabar jų pė-

domis eina vaikai ir vaikaičiai. Mokytojas susirūpinęs, kad per referendumą dėl rusų kariuomenės išvedimo 60 žmonių pareiškė norą, kad okupantai liktų mūsų žemėje. O tai, ką mokytojas papasakojo, teko girdėti pirmą kartą, nors pokario istorija domiuosi jau ne pirmus metus.

Už kiekvieną nužudytą partizaną okupacinė valdžia mokėdavo premiją — 500 rb. ir duodavo 4 laisvas dienas, už vadą — 1000 rb. ir laisvą savaitę. Norėdami gauti daugiau pinigų, stribai prekiaudavo ir spekuliodavo partizanų lavonais, juos veždavo iš vieno miesto

lio į kitą ir guldavo aikštėse. Pavyzdžiui, kai buvo nušautas Merkinės gimnazijos direktorius Pečionaitis, jo kūnas buvo nuvežtas į Ratnyčią, o paskui — į Merkinę.

Klonij, kuriame užkasdavo partizanų kūnus, saugodavo sargybiniai. Iš jų už degtinę stribai pirkdavo lavonus. Merkinėje gyvenantis stribas Luškoševičius pasakojo, kaip kartą buvo sutarę parduoti dviejų banditų kūnus už trijų litrų stiklainį samagono. Gavę užmokestį sargybiniai ant kalnelio taip pasigėrė, kad neatsimena, kaip iš ten išėjo palikę ir kulkosvaidį. Sugrįžę nerado kulkosvaidį ir rado aštuonias tuščias duobes. Taigi, praludavo dar tris stiklainius samagono.

Birutė Jonelienė

AMBER GLOBUS

Latvių įstaiga PATARNAVIMAI Į BALTIJOS VALSTYBES

Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1P2.

Tel. (416) 604 9750 FAX (416) 604-9748

Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.

Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.

- SIUNTINIAI LAIVU — sekantis išsiuntimas liepos 29 d.
- Persiuntimo kaina apskaičiuojama pagal siuntinio dydį.
- Persiuntimo kaina nepriklauso nuo siuntinio svorio.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų.

PINIGŲ PERVEDIMAI — saugu, greitai ir patikima.

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI

— klauskite mūsų kainų sąrašo.

KITI PATARNAVIMAI.

SIUNTINIAI LĖKTUVU

— greitas būdas padėti jūsų draugams ir giminėms.

Sekantys išsiuntimai: liepos 4 ir 18 d.d.

STERLING LITHUANIAN AIR LINES

Kelionių suplanavimo specialistai — į Baltijos kraštus ir iš jų

Geriausios galimos kainos įvairūs maršrutai

KALĖDOS LIETUVOJE ?

Specialios kelionės

Skambinti: Mr. J. A. Jansons — 416-698-3563

Bilietai — INTRA the Travel Source

LUFTHANSA AIR CANADA FINNAIR

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.5%	asmenines paskolas 13%
santaukas 3.5%	nekiln. turto pask. 1 m. 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 3%	nekiln. turto pask. 3 m. 9%
90 dienų indėlius 5.25%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. indėlius 6.25%	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.75%	
3 m. term. indėlius 7.25%	
RRSP ir RRRF (pensijos).....3.5%	
RRSP ir RRRF 1 m. 6.25%	
RRSP ind. 3 m. 7.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus “Taikoje”

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Detroito skyrius metiniame narių susirinkime tą pačią valdybą paliko dar vieneriems metams. Dėl kandidatų trūkumo pirm. Edvardas Milkus sutiko būti ir sekretoriumi. Savo ligšiolines pareigas tęs vicepirm. Eugenija Bulotienė, išd. Romas Macionis, atstovas kultūriniams reikalams Algirdas Vaitiekaitis ir narys Vladas Jomantas.

JAV LB St. Petersburgo apylinkės pareigomis pasiskirsčiusią naują 1992 m. valdybą Floridoje sudarė: pirm. V. Budriūnis, vicepirm. B. Bartkus, išd. E. Jasaitienė, sekr. A. L. Robertson, renginių vadovė A. Baukienė ir atstovas socialiniams reikalams A. Armalis.

Vašingtono lietuviai liko be kapeliono, 1990 m. Velykų dieną mirus dominikonui kun. dr. T. Žiuraitiui. Jį netrukus pakeitė JAV sostinės atvykęs jaunas lietuvių marijonų kun. Kastytis Ramanauskas. Kunigystės studijas jis privačiai baigė prieš trejus metus Lietuvoje ir ten buvo įšventintas kunigu jau baigęs Kauno politechnikos institutą ir nuo 1971 m. dirbęs inžinieriumi. Lietuviai marijonai įj autsiuntė Vašingtono katalikų universitetą studijuoti anglų kalbos. Kun. K. Ramanauskas, MIC, apsigyvenęs amerikiečių marijonų vienuolyne, Mišias Vašingtono lietuviams sekmadieniais laikydavo Trijų karalių parapijos šventovėje Georgetowne. Pernai mirus Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonui a.a. kun. A. Dranginiui Baltimorėje, kun. K. Ramanauskui, MIC, lietuviškas Mišias sekmadieniais tekdavo laikyti ir tos kolonijos lietuviams. Kai Vilniuje prasidėjo skaudieji įvykiai, kun. K. Ramanauskas, MIC, Mišias atnašavo Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovės Šiluvos koplyčioje, o metinių progą ir Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Ten jas pirmą kartą 1988 m. vasario 7 d. buvo laikęs velionis kun. T. Žiuraitis. Gegužės pradžioje kun. K. Ramanauskas, MIC, turėjo grįžti Lietuvon. Vašingtono ir Baltimorės lietuviai vėl buvo likę be lietuvių kunigo.

Ši kartą problemą išsprendė lietuvių religinės šalpos vadovo kun. K. Pugeviciiaus išėjimas pensijon ir sugrįžimas gimtojo parapijon Baltimorėje. Iš ten jis sekmadieniais gal atvykti ir Vašingtonan, kur sekmadienio Mišiose dalyvauja tik apie 100 lietuvių.

Argentina

A. a. Jurgis Brizgys, SDB, ištiktas širdies smūgio, mirė Rosario mieste. Velionis buvo už jį mėnesiu anksčiau mirusio vysk. Vincento Brizgio brolis, 1936 m. įstojęs saleziečių vienuolijon. Pirmuosius įžadus buvo padaręs 1939 m. Romoje administravoj ir redagavo „Saleziečių žinias“, studijuodamas fotografiją ir litografiją Torine, Milane. Argentinon buvo atsiųstas 1951 m. didelėn Šv. Juozapo saleziečių kolegijos spaustuvėn. Jai vadovavo ilgus metus ir 1989 m. rugšėjo 8 d. atšventė vienuoliško gyvenimo aukštinę sukaktį. Su Rosario LB valdybos pirm. Jonu Papečkium paruošė ir 1963 m. išleido gausiai iliustruotą knygą „Lietuviai Argentinoje“, papildytas laidos susilaukusia 1968 m. A. J. Brizgys, SDB, buvo pašarvotas saleziečių Marijos Pagal-

bos parapijos šventovėje. Gedulines Mišias atnašavo keturi saleziečiai kunigai. Pamoksle buvo pabrėžtas velionies didelis darbas saleziečių spaustuvėje, jos sumoderninimas iš Italijos ir Vokietijos atvežtomis naujausiomis spausdinimo mašinomis. Velionis palaidotas Rosario Piedad kapinių Don Bosco saleziečių panteone.

Australija

Lietuviškos šeimos židinį Sidnyje sukūrė Vytautas Lėveris su ten atvykusia melburniete Jūrate Aurelija Mieladažyte. Jų santuoką Šv. Jokimo šventovėje gegužės 2 d. palaimino prel. P. Butkus. Vestuvinės vaišės įvyko Lietuvių namuose. Jaunoji turi dvyne seserį Onutę, o jaunas — dvyinį brolį Romą. Vytautą ir Jūrą Lėverius pasveikino Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos valdybos pirm. Antanas Laukaitis. Mat V. Lėveris nuo jaunystės dienų yra aktyvus Sidnio lietuvių sporto klubo „Kovas“ narys.

Britanija

A. a. P. Remėza, sulaukęs 74 metų, mirė St. Charles ligoninėje Londone. Velionis gyveno Lietuvių namuose. Informacijų apie jo praeitį nepateikia trumpas pranešimas „Europos lietuvių“.

A. a. Juozas Navickas, mančesterietis, mirė kaulų vėžiu savo namuose balandžio 8 d. Velionis buvo gimęs 1922 m. gruodžio 19 d. Užuežeriu kaimo stambaus ūkininko šeimoje Anykščių valsčiuje, lankęs amatų mokyklą. Anglijon iš Vokietijos atvyko 1974 m. Dirbo įvairiose įmonėse ir pagaliau daug gamykloje, matyt, turėjusios neigiamos įtakos jo sveikatai. Buvo vedęs, išauginęs du sūnus ir dukrą, susilaukęs vaikaičių. Visuomeninė lietuvių veikloje nedalyvavo. Palaidotas balandžio 15 d. Peel Green-Eccles savo šeimos kape. Laidotuvių apeigas atliko ir gedulines Mišias St. Mary's šventovėje atnašavo lietuvių kapelionas kan. V. Kamaitis.

Vokietija

A. a. Veronika Jasinauskaitė-Sutkienė mirė Bad Kreuznache kovo 11 d., rūpestingai slaugoma iš Vilniaus atvykusios dr. Dalios Balevičiūtės. Palaidota kovo 16 d. Hutenfeldo kapinėse šalia savo vyro savanorio kūrėjo plk. lt. Viktoro Sutkaus. Pastatyta antkapyje buvo iškaltas ir velionės vardas. Laidotuvių apeigas atliko kun. Ričardas Repšys, MIC. Laidotuvių se dalyvavo visi Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ir mokytojai. Mišias nedidelėje katalikų šventovėje koncelebravo kun. Jonas Dėdinas ir estas kun. Einar Laigina. Pastarasis yra buvęs evangelikų pastorius, su kun. R. Repšiu, MIC, lankęs katalikų kunigų pogrindžio seminariją Lietuvoje. Ten jis įšventintas katalikų kunigu. Prie velionės karsto stovėjo keturi tautiniai drabužiais apsirengę Vasario 16 gimnazijos moksleiviai. Į velionės laidotuves buvo įsijungusių ir iš Lietuvos atvykusių tautiečių. Tarp jų buvo ir žodį kapinėse tarusi velionės krikšto dukra dr. V. Sabaliauskienė. Atsisveikinimo žodyje Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas pabrėžė didelę a.a. Veronikos ir a.a. Viktoro Sutkų paramą šiai lietuviško švietimo institucijai, jų norą būti palaidotiems netoli nuo jos.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranuskaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė

verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnaujama lietuvių kalba.

• Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo atečiai!

KAIRYS

BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road,

Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Siuntiniai į

Baltijos kraštus

Tel. (416) 643-3334

FAX (416) 664-6097

PRISTATOM JŪSŲ PAČIŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS Į NAMUS GAVĖJUI, KURIAM NEREIKIA PRIMOKĖTI.

• \$3.50 už kg laivu, per 8-10 sav. nuo išsiuntimo.

• \$5.90 už kg lėktuvu, per 2-3 sav. nuo išsiuntimo.

• Mažiausia siunta — \$15, maksimumo nėra.

• Siuntiniuose gali būti naujų ir vartotų drabužių, batų, patalynės, asmeninių bei namų ruošos reikmenų, maisto ir vaistų.

• Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.

• Pristatom pinigus į Lietuvos jūrų giminei Lietuvoje.

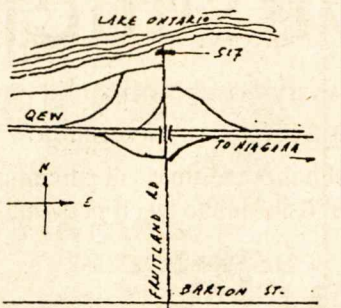
Skambinti 9 v.r. — 8 v.v.; pristatyti — 10 v.r. — 6 v.v.;

šeštadieniais — 10 v.r. — 3 v.p.p.

Iš anksto susitarus priimsime visada.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų.

Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Vilniaus arkivyskupas A. BACKIS atvyksta atšventinti Šv. Jokūbo ir Pilypo šventovės, apgriautos ir apnaikintos sovietinės okupacijos metu. Šventovė bei jos atnaujinimo rūpinasi dominikonų vienuolija. Nuotr. V. Kapočiaus

Lietuvių fondas ir milijonai

JAV Lietuvių fondas švietimą ir kultūrą parėmė 250,795 dolerių

ANTANAS JUODVALKIS

JAV Lietuvių fondas kiekvienais metais padalina lietuvių išlaikyti numatomą metinį derlių. Iš 1992 m. numatomo pelno LF taryba leido paskirstyti 250,795 dol. Dėl nepastovios ekonomijos ne visada pavyksta tiksliai apskaičiuoti gausimą pelną.

1990 m. paskirstyta 250,000 dol., o metų gale gauta pelno 273,982 dol. Pelno skirtumas perkeltas ateinančioms metams. 1991 m. paskirstyta 300,000 dol., o metai užbaigti su 232,798 dol. pelno. Dėl ekonominės stagnacijos, bankams mažinant palūkanas už indėlius ir kitas investicijas, nesulaukta projektuoto pelno, ir paskirstymas viršijo pajamas 67,202 dol., kurie sumažino ir 1992 m. pelną. LF taryba padarė pakeitimų investavime ir atsargiau skaičiavo numatomą pelną, bet nenorėjo per daug mažinti paramos lietuvių išlaikymui. Kai Amerikoje ir visame pasaulyje siaučia ekonominė depresija ir tūkstančiai žmonių bankrotuoja, o didžiosios b-vės patiria bilijoninius nuostolius, pramatyti ir tiksliai apskaičiuoti pajamas, suprantama, ne visada pavyksta.

LF valdyba š.m. birželio 24 d. Seklyčioje sušaukė spaudos ir radijo bendradarbių ir konferenciją ir painformavo apie LF pelno paskirstymą. Spaudos konferencijai vadovavo naujasis informacijos komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozeaitis. Susirinkusius pasveikino tarybos pirm. Povilas Kilius, o ilgesnį pranešimą padarė pelno skirstymo komisijos pirm. Marija Remienė.

Kaip LF įstatai numato, LF pelnui skirstyti sudaroma komisija iš 6 narių, po lygiai skirtų LF tarybos ir JAV LB krašto valdybos. 1992 m. pelno skirstymo komisiją sudarė: LF skirti – Marija Remienė (pirm.), Stasys Baras, Daina Kojelytė ir antrininkas Vaclovas Momkus; JAV LB krašto v-bos – Kęstutis Sušinskas, Vytautas Kamanatas, Vytautas Narutis (sekr.) ir antrininkai Ramūnė Kubiliūtė. Antrininkai dalyvauja apklaudinėjimuose ir posėdžiuose,

bet neturi balsavimo teisės. Jie reikalingi tais atvejais, kai vienas komisijos narių negali dalyvauti posėdyje.

Studentų stipendijoms atrinkti sudaryta komisijė: Marija Remienė (pirm.), Daina Kojelytė, Jolita Narutienė, Robertas Vitas, Ofelija Barškėtytė ir Ramona Steponavičiūtė. Ši komisijė tik rekomenduoja kandidatus stipendijoms, bet galutinį sprendimą daro pelno skirstymo komisija, kuri pakomisės rekomendacijas patvirtina.

Pelno skirstymo komisija turėjo tris posėdžius. Pirmajame komisijos nariai, supažindinti su pelno skirstymo taisyklėmis, išsirinko pirmininkę ir sekretorių. Į šį posėdį buvo pakviesti paramos prašantieji – organizacijų vadovai, pavieniai asmenys ir svarstomas projektų reikalingumas bei pirmumas. Antras posėdis buvo skirtas studentų stipendijoms, o trečias – galutiniam paskirstymui. Stebėtojais į posėdžius kviečiami: LF tarybos, valdybos ir garbės komiteto pirmininkai, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, bet jie neturi balsavimo teisės.

Buvo gauta 238 prašymai, kurie komisijos buvo apspėsti beveik vienbalsiai. Komisijai sprendimus daryti nėra lengva, kai paramai prašomos sumos viršija milijoną dol., o paskirstymui leidžiama tik ketvirtadalis milijono.

Kam paskirta parama

LF pelno skirstymo komisija didžiausią dėmesį skyrė lituanistiniam švietimui (45,200 – 18%) ir stipendijoms (70,825 – 28%) iš viso \$116,025 – 46%. Didžiausia dalis stipendijų teko absolventams iš Lietuvos – 32 stud. 39,825 dol., Pietų Amerikos – 6 jaunuoliams lankyti Vasario 16 gimnaziją 21,000 dol. ir vietos 10 studentų – 10,000 dol.

Kultūrinei veiklai paskirta 25,350 – 10%, o visuomeniniams reikalams – 114,420 – 44%. Parėmtos lietuvių kultūros institucijos: lietuvių centras Lemonte – \$10,000, Jaunimo centras Čikagoje – \$5,000, Seklyčia Čikagoje – \$5,000, Kultūros židyns NY – \$1,000, Balzeko kul-

tūros muziejus – \$1,000, Lietuvių dailės muziejus Lemonte \$5,000, Pasaulio liet. archyvas \$5,000, Liet. meno institutas \$3,000, Čiurlionio galerija \$1,000, Lietuvių opera \$4,000, Los Angeles dramos sambūris \$1,000, Lituanistikos tyrimų ir studijų centras Čikagoje \$8,250, LKR Šalpa \$2,450 ir kiti mažesnėmis sumomis. Vien tik studentų vasaros darbams įvairiose institucijose paskirta \$27,000, lietuviškai spaudai teko \$25,000, ir lietuviškos radijo laidoms \$6,000. Lietuvos kultūrinė veikla, įskaitant ir atvykusius pasitobulinti savo specialybėse, paremta \$45,895 – 18%.

Detalizuotame LF pelno paskirstyme šiais metais pasigenda komisijos narių skirtų sumų. Iki šiol per JAV LB krašto valdybos kultūros tarybą LF pelno skirstymo komisija skirdavo po 1,000 dol. šioms premijoms: muzikai, dalei, teatrui, žurnalistikai ir radijui. Ateityje atrodo, šių premijų nebebus. Ar jau išėjvijos kultūrinė veikla taip susilpnėjo, kad nebeliko ką premijuoti? O juk yra nemažas prieauglis kai kuriose kultūrinės veiklos srityse. Premijos buvo skiriamos ne tik ilgamečių darbuotojų veiklai įvertinti, bet ir paskatinti jaunuosius ir kūrybinį darbą.

Pajudėjo Lietuvos milijonas

Taje pačioje spaudos konferencijoje LF patikėtinių tarybos pirm. dr. Antanas Razma painformavo, kad beveik metus trukęs susirašinėjimas ir aiškinimasis dėl LF narių vieno milijono dol. dovanos Lietuvos švietimo ir kultūros institucijoms iš Kultūros ir švietimo ministerio Dariaus Kuolio atėjo pirmieji paskyrimai.

LF patikėtinių taryba 1992–VI.18 posėdyje patvirtino iš Lietuvai dovanoto milijono dol. remti šiuos projektus:

1. Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui Čikagoje knygoms persiųsti į Lietuvą \$6,000;
2. Onai Krėvaitei-Mošinskienėi Vinco Krėvės palaikymui ir kitų daiktų perkėlimui į Lietuvą \$10,000;
3. Dviejų lituanistų mokytojų kelionėms į Argentiną ir Urugvajį \$5,500;
4. APPLE – Amerikos mokytojų kelionėms į Lietuvą \$11,000 ir švietimo programoms \$19,000. Iš viso bus išmokėta \$51,500 Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijos žinioje dar lieka \$948,500.

Užsklandai

JAV LF parama lietuvių švietimo ir kultūrinei veiklai yra didelė ir aprėpia daugelį kitų veiklos barų. Per savo 30 metų veiklą LF lietuvių išlaikymui yra paskyręs 3,338,000 dol., palikęs pagrindinį kapitalą nepalietę, kuris šiandien siekia daugiau kaip 6 milijonus dol., įskaitant ir Lietuvai skirtą milijoną.

Sveikintina pelno skirstymo komisija, kad didesnį dėmesį pradėjo skirti informacijos reikalams – spaudai ir radijo laidoms. Be lietuviškos spaudos visas išėjvijos kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas labai susilpnės ar ir visai išnyks. Vargiai pateisinamas premijų nubraukimas, nes tai buvo tam tikra paskata kultūros darbuotojams.

Parėmkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėję ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Žinios iš Romos

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II 1992. VI. 27 priėmė privačiose audiencijose Vilniaus arkivyskupą Audrį Bačkį ir nuncijų Baltijos valstybėm arkivyskupą Justo Mullor Garcia.

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II 1992. VI. 28 aplankė lenkų Šv. Stanislovo šventovę Romoje. Dalyvaudamas Romos lenkų bendruomenėje ir maldininkams iš Lenkijos, auکوjo šv. Mišias. Šioje šventovėje lenkų maldininkų sielovada rūpinamasi jau daugiau kaip 400 metų. 1578 m. kardinolo Hozijaus prašymu, popiežius Grigalius XIII šventovę Bottghe Oscure gatvėje pavėdė lenkam. Po kelerių metų atnaujintą šventovę ir prie jos pastatytus maldininkų namus pasventino Vilniaus, vėliau Krokuvo, vyskupas kardinolas Jurgis Radvila. Per ištisus keturis šimtmečius čia apsisistodavo į Romą atvykstantys lenkai, lietuviai, ir kitų tautų maldininkai. Nuo 1912 m. šios šventovės rektorium buvo kan. Kazimieras Prapuolenis, buvęs neoficiali 1918 m. atsikuriančios nepriklausomos Lietuvos atstovu prie Apaštalių Sosto.

Kun. K. J. Ambrasas, SJ, besiduriantis Vatikano radijo lietuvių skyriuje, kuriam laikui buvo išvykęs į Filipinų salas, lankėsi Indijoje, kur darbuojasi kaip misijonierius kun. Donatas Slapšys, SJ. Apie jo darbus jis parašė keletą straipsnių, kurie buvo transliuojami per Vatikano radiją. Viename jų autorius rašė: "Kun. D. Slapšys taip įaugo į šią išdegintą žemę, taip apsi-prato su tais kasdienos nepritekliais, skurdo ir vargo našta tempiančiais čia buvusiems, kad neučiuomis, vieną kartą stabtelėjęs nuo kaitros po medžio pavėsio prie teliškuojančios užtvankos, jis tarsi pasakė savo testamentą: 'Nevežkite manęs į Lietuvą, kai numirsiu. Čionai mano kalnai ir tarpekliai išvaikščioti. Mano akys vaikais užaugę, pakrikštyti ir mano apvesdinti. Mano akys jau net daugelis susenę'. Ir dar lukterėjęs minutėlę kitą, prisimerkęs nuo raibuliuojančių vandens atšvaitų saulės blyksnių, gailiai šyptelėjęs pridūrė: 'Lietuvoje mano kaulams bus per šalta. Pripratau prie šios kaitros, saulės. Prie šios suskurdusios žemės...' Inf.

Padėkos laiškas iš Lietuvos

Kardiologijos instituto vadovybė Kaune, gavusi žinią, kad Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" perka jiems modernišką aparatūrą, atsiuntė šį padėkos laišką.

Pasiekus žinias, jog jūsų valdyba paskyrė lėšų sustiprinti kardiologinės reabilitacijos bazę, išgijant pačią reikalingiausią medicininę techniką, mus, Kauno kardiologus, labai nudžiugino.

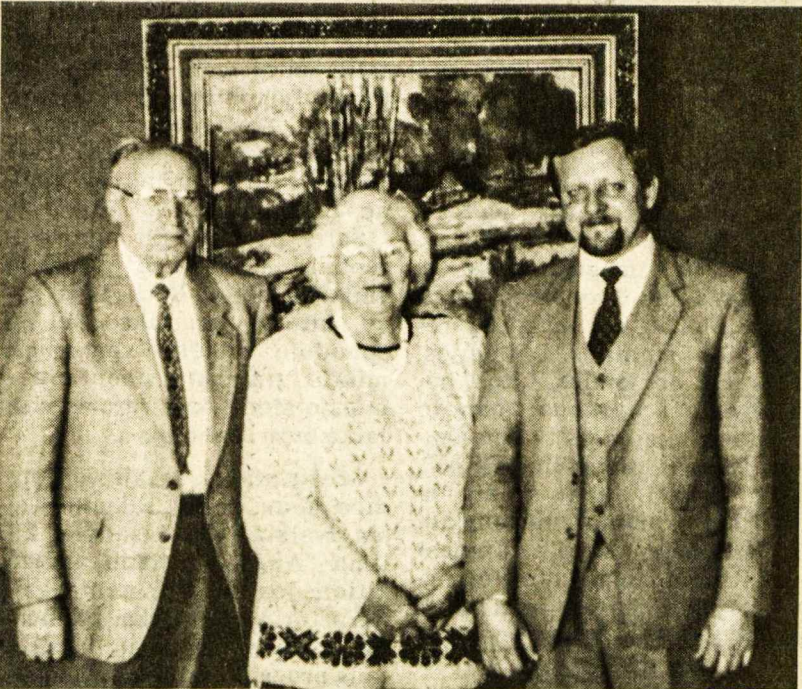
Siandieniniai mūsų pasiekimai atstatant sergančiųjų sveikatą po miokardo infarkto, yra eilės gydytojų ir vidurinio personalo pastiaukojančio darbo rezultatas. Tačiau techninė bazė, atliekanti ankstyvą diagnostiką, gydymą ir reabilitaciją, yra labai atsilikusi nuo šiuolaikinių centrų.

Modernizavus kardiologinės reabilitacijos centrą, jūsų dėka mes galėsime suteikti pagalbą ligoniams aukštesniu profesiniu lygiu, galėsime plačiau testuoti mokslinius tyrimus, įkursime šiuolaikinę bazę paruošti aukštos kvalifikacijos gydytojus.

Mes, Kauno kardiologai, nuosirdžiai dėkodom užtikriname, jog, esant reikalui, teiksime nemokamą medicininę pagalbą, gydymą ir reabilitaciją "Paramos" valdybai ir jos nariams.

G. Sakalnikas,
kardiologijos instituto direktorius
D. Vasiliauskas,
kardiologinės reabilitacijos laboratorijos vedėjas
R. Babarskienė,
klinikinės laboratorijos vedėja
E. Vaičiūnaitis,
hemodinamikos laboratorijos vedėjas
L. Kondrotas,
Kauno akademinių klinikų direktorius

prof. P. Zabiela,
kardiologinės klinikos vedėjas
A. Mickevičienė,
kardiologinės reanimacijos skyriaus vedėja
A. Statkevičienė,
kardiologinio skyriaus vedėja
D. Zikarienė,
kardiologinės poliklinikos vedėja
R. Dragunėvičienė,
kardiologinio centro vedėja

Profesiniais bei visuomeniniais reikalais šį pavasarį Lietuvą vėl aplankė dr. P. LUKOŠEVIČIUS (kairėje) ir I. LUKOŠEVIČIENE. Nuotraukoje – susitikę su Lietuvos socialinės apsaugos ministru ir min. pirmininku pavaduotoju ALGIU DOBRAVOLSKU

Mieli tautiečiai,

šviečiausias politikos, ekonomikos, kultūros, sporto žinias iš Lietuvos, informaciją apie jūsų biznio ir poilsio galimybes Lietuvoje, jums svarbius Lietuvos respublikos įstatymus bei vyriausybės nutarimus gausite kas savaitę, užsiprenumeravę vienintelį anglų kalba Vilniuje specialiai jums leidžiamą laikraštį

Lithuanian Weekly

12 mėnesių prenumeratos kaina (įskaitant ir pristatymą oro paštu) – \$36 JAV, \$42 kan. Čekius arba paštu perlaida (money order) siųskite P.O. Box 533, 2024, Vilnius, Lithuania.

Lithuanian Weekly – tai galimybė jūsų dažnai jau angliškai mieliau skaitantiems vaikams bei vaikėčiams nenutolti nuo Tėvynės Lietuvos!

Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvilles apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo šventovė, kurioje šiuo metu rengiami religiniai koncertai ir meno parodos

Gelbėkime Šv. Jono šventovę!

Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo šventovė, grąžinta tikintiesiems, reikalinga skubaus remonto

Tai unikalūs, nepaprastai brangūs Lietuvai architektūros paminklas. Vietiniai gyven-tojai paprastai ją vadina Vytauto bažnyčia, siedami jos atsiradimo istoriją su Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto bandymu krikštyti Lietuvą. Jeigu tikėti legenda, šioje vietoje ant Nemuno kranto stovėjusi pagoniška šventykla. Būtent jos vietoje Vytautas ir pastatęs bažnyčią. Paprastą medinę bažnytelę. Na o dabartinis gotikos stiliaus pastatas buvęs pastatytas Lietuvos didiko Povilo Sapiegos rūpesčiu 1578 metais. Su kai kuriais patvarkymais ir daliniais perstatymais pastatas tarnavo bažnyčios reikalams iki 1903 metų. Per ilgą savo gyvenimą daug ko matė senoji Zapyškio bažnytelė: ir karus, marus ir paprastus Lietuvos didvyrius – knygnešius. Tai jų dėka Lietuva, išskentėjusi amžių tam-sybę, nepamiršo kas esanti, o ir visą pasaulį privertė sekundei susilaukti, tarmada paprastus ir be galo brangius kiekvienam lietuviui žodžius: "Lietuva, Tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme..."

Zapyškio bažnyčia, kaip ir visi kiti, kad šie žodžiai buvo kuriami čia, nuo aukšto Nemuno slauto žvelgiant į šią kuklią bažnytelę. Iš tiesų, Tautiškos giesmės autorius Vincas Kudirkas atostogaudavo pas čia klebonavusį savo dėdę kunigą Kolytą, žinomą lietuvių propaguotoją, kurio įtaka poetui neabejotina. Nuo 1903 metų, pastaciūs kitą bažnyčią ant kalno, šis pastatas liko stovėti vienišas ant Nemuno kranto. Paskutinius dešimtmečius "globojamas" valstybės, pastatas gerokai sunykto: pro nekokybiškai uždengtą stogą žiemą pustomas sniegas, sienomis tekantis vanduo ardo plytas. Kiekvieną dieną šis architektūros paminklas neatitausomai ardomas. Būtina kuo greičiau sustabdyti šį procesą, atlikti pastato konservavimo darbus!

1990 m. iniciatorių grupė, (dauguma jų dalyvavo įsteigiant mūsų fondą) siekdama atkreipti visuomenės dėmesį į šį užmirštą architektūros paminklą, pradėjo čia rengti vasaros sezono metu semkadieninius labdaros koncertus. Į šią iniciatyvą atsiliopė žymiausi Lietuvos muzikantai, dailininkai suren-

gę savo darbų parodą. Gal ir neįprastai atrodė spalvingi paveikslai, papuošę šias apirusias, drėgnas plėmais išmar-gintas sienas. Šio kontrasto dėka tapo akivaizdu, kokioje neįsivaizduojamai blogioje būsenoje buvo šis unikalus pastatas. Netikėtai maloniai nustebino bažnyčios akustika – daugelis koncertavusių prisipažino nežiną kitos salės su tokia nepaprasta akus-tika.

1992 metais pastatas grąžintas teisėtiems šeimininkams – Bažnyčiai. Kadangi parapija naudojami ir ateityje planuoja tenkintis bažnyčia, stovinčia ant kalno, ši istorinė Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, atlikus konservavimo bei restauravimo darbus, galėtų tapti unikaliu bažnytinio meno parodų bei koncertų sale. Sutvarkius kažkada buvusią Zapyškį prieplauką, būtų galima iš Kauno šią bažnytelę pasiekti laivu. Būtų puiki iškyla kauniečiams bei Kauno svečiams Nemunu nuo Kauno Vytauto bažnyčios iki Zapyškio. Išlausius koncertą, apžiūrėjus garsiąją Zapyškio koplyčią, senąsias kapines, stebuklingąjį šaltinį, pasigrožėjus nuostabiomis Zapyškio apylinkėmis, kelionė laivu atgal.

Vyriausybė, perduodama pastatą Bažnyčiai, kartu skyrė 300 t. rb. remonto reikalams. Bet, žinant, koks šiandien yra nuvertintas rublis, suprantame, kad realiai šių pinigų gali užtekti tik stogo pertvarkymui. Daugiau tikėtis pinigų iš vyriausybės negalime, taigi, visa viltis susilaukti Jūsų pagalbos. Neatidėliotinai būtina: kuo skubiausiai sustabdyti irimo procesą, t. y. atlikti konservavimo darbus. Tai kainuotų apie 2 mln. rublių arba 16 tūkst. JAV dol.

Prašome visus, kas neabejingas krašto praeičiai ir mano esą tikslinga paremti šiuos mūsų planus, padėkite. Tai būtų prasminga ir labai savaikiše dovana mūsų kultūrai, istorijai, Lietuvai.

Su viltimi lauksime kiekvienos, kad ir mažiausios Jūsų aukos.

Fondo vardu prezidentas –

Virgilijus Matula

The Fund of Christian Art
in Lithuania, P/D 375,
3000 Kaunas, Lithuania.

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS & V. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592 FAX 081-318-7643

Siūlome pasinaudoti mūsų įvairiapusišku ekonominiu bendradarbiavimu su Lietuva.

Iš Anglijos siunčiame: dabar geriausius pasaulyje gaminamus vaistus, anglišką ir kitų kraštų medžiagas, avalynę, drabužius, elektronines prekes, rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Specialus 1992 siuntinys nr. 1

Vyriška arba moteriška striukė, išsiginiai marškiniai arba palaidinė, sportinis moteriškas arba vyriškas kostiumas, moteriškas arba vyriškas nertinis, vyriški arba moteriški sportiniai arba normalūs batai.

Siuntinio kaina (oro paštu) \$510(kan.)

Nr. 2

Be konkurencijos – maisto siuntinys tik už \$133.00 10 dežučių įvairios konservuotos mėsos, 2 sv ryžių, 4 sv makaronų, 100 gr tirpstantios kavos, 4 sv cukraus, 2 dėž. šprotų, 2 sv dešros, 2 sv sūrio, 2 sv pupelių kavos, 1 butelis valgomos alyvos, 1 dėž. saldaus pieno, 1 butelis alkoholinio gėrimo.

PERVEDAME PALIKIMUS į Lietuvą arba kitus kraštus pageldaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybes, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme. Už investicijas mokame 9% metinių palūkanų (bruto).

Patariame ir tarpininkaujame perkant Vakarų bendrovių akcijas, Investment Trust akcijas, Unit Trusts

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIUS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir
LIETUVOS AERO LINIJA
DĖMESIO, VAKARŲ KANADA!

Nauji tiesioginiai skrydžiai penktadieniais iš Vankuverio ir Kalgario per Kopenhagą į Vilnių.
Vancouver – nuo \$1368 + mokesčiai ir drauda
Kelowna – + \$150
Calgary – nuo \$1268 + mokesčiai ir drauda
Edmonton – + \$100
Regina, Saskatoon, Winnipeg – + \$150

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Toronto – Varšuva – Vilnius
Toronto – Frankfurtas – Vilnius
Toronto – Viena – Vilnius
Toronto – Čiurichas – Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

Pasaulinio garso teatre

Ispūdžiai iš Stratfordo 40-to festivalio

ALFONSAS NAKAS

Pasaulinio garso sulaukęs kanadiškis Stratfordo Šekspyro festivalis (Stratford Shakespearean Festival) 1992 m. gegužės mėnesį pradėjo 40-tą veiklos sezoną, kuris tęsis iki lapkričio vidurio. Trijuose teatruose (Festivalio, Avon'o ir Tom Peterson'o) bus pastatyta 12 veikalų ir įvyks keletas šimtų jų spektaklių.

Man teko viešėti anksti, birželio 19-21 dienomis, kai repertuare tebuvo dar tik septyni vaidinimai. Mačiau keturis spektaklius. Apie kiekvieną (iš eilės) turiu šį tą pasakyti.

"Romeo and Juliet"

Vaidintas Festivalio teatre. Matėme vakarinį birželio 19 spektaklį. Tai X William Shakespeare scenos veikalas, bene populiariausias ir dažniausiai vaidinamas visame pasaulyje. Jame daug šmaikščių ir kandžių dialogų, jaunuolių kovų Veronos gatvėse, neapykantos, meilės, kančių iki višiško tragizmo.

Nesudėtingoj fabuloj vienturtis Montegų (Montague) sūnus, bene 17-metis Romeo, pamilsta irgi vienturtę Kapuletų (Capulet), keturioliketus metus bebaigiančią dukrelę Julieta. Dėl šeimų nesantikos jų užsiliėpsnojęs meilė baigiasi abiejų mirtimi: jis išgeria nuodus, ji nusižudo durklu.

Kartais sunku suprasti, kodėl Šekspyras savo aukomis parinko tokius jaunus žmones, beveik vaikus. Nejauku klausti, kad šių laikų mastu matuojant progimnazijos moksleivė Julieta kalba kaip Ph.D., arba po balkonu stovinčiam mylimam saldziai suokia, prie krūtinės glaudama lėlę.

Pirmoji veikalo pusė, nepaisant žiaurių gatvės kovų ir poros lavonų, dažnai publiką juokina. Tragiškoji dalis prasideda su Tybalto nužudymu ir Romeo ištrėmimu.

Veikalo režisierius — Richard'as Monette. Prieš kelio meta metų mačiau jį Romeo vaidmeny. Dabar Festivalio tarybos jis išrinktas vyr. režisierium — meno vadovu, taigi visų trijų teatrų direktorium. Kelerių metų kadencija pradės su 41-mu sezonu. Tai aukščiausias įvertinimas, garbingiausias postas!

Romeo ir Julietos pastatymo visi pagrindiniai aktoriai — patys tinkamiausi. Visų pirma, tiek Antoni Cimolino (Romeo), tiek Megan Porter Follows (Julieta) labai jauni ar tokiais atrodo, į vaidmenis įsigilinę. Colm Feore sukurta Merkutijus (Mercutio) žaismingas pokštininkas, kuris ir miršta juokaudamas. Lorne Kennedy tapo neapykantos

persunktu niekšeliu Tybaltu. Barbara Bryne, vaidinanti Julietos Auklę, žiūrovą traukia it magnetas. Tik Bernard'as Hopkins, turėjęs labai svarbų vienuolio Lorenzo (Lawrence) vaidmenį, buvo kiek nuobodokas.

Vaizduojamas laikas — 1930-40 metai. Tybaltas ir jo pasekėjai dėvi fašistų uniformas. Dailliai kariškai aprengtas ir Veronos princas Eskalas (Escalus). To pat meto aristokratų ir jų tarnų apranga, prirėktus atnešami baldai. Nors gatvių kovose naudojami durklai, špagos ir peiliai, įsimašo ir ant diržų nešiojamų pistoletų šūviai. Beje, kautynės labai realistiškos, bauginančios; atsidūsti, kai jos baigiasi.

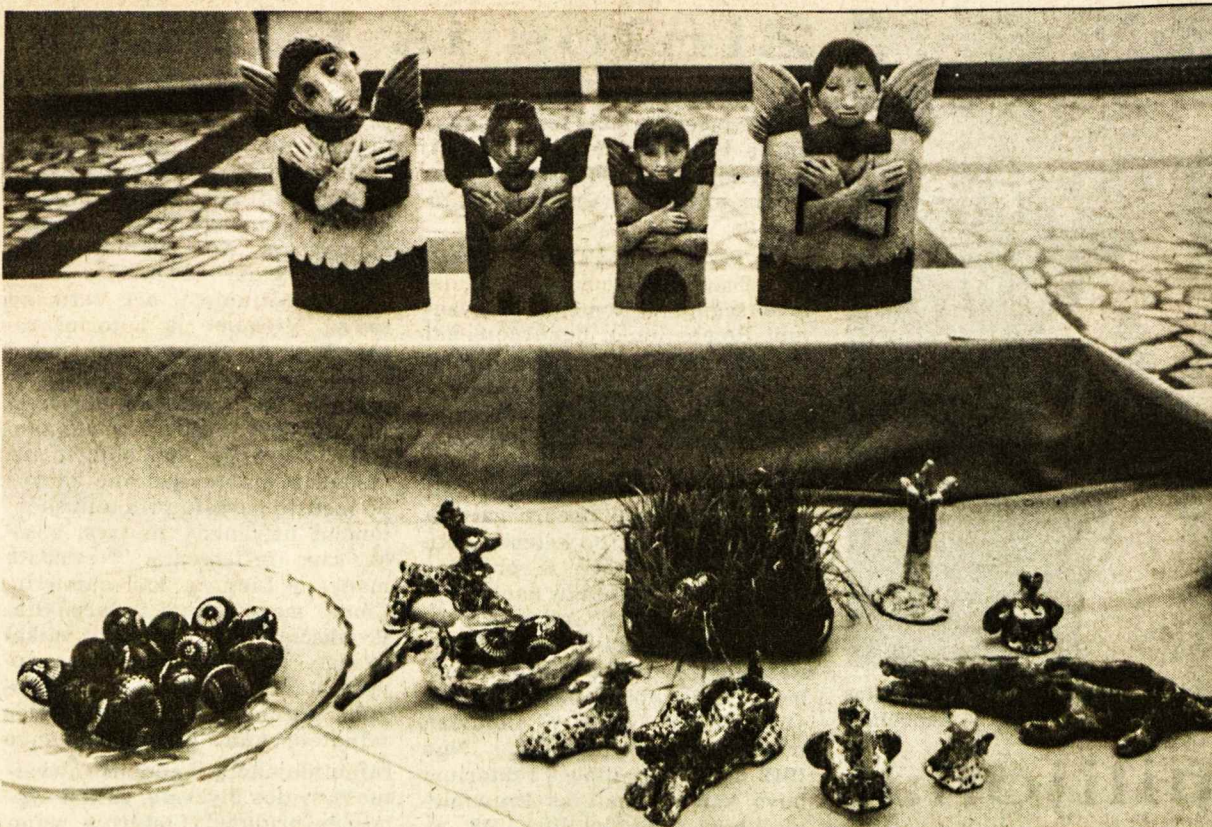
Vaidinamas veikalas labai įdomus. Jo daug spektaklių bus iki lapkričio 15-tos.

"Audra"

Originale *The Tempest*, yra 36-tas, tad priešpaskutinis Šekspyro scenos veikalas. Prasminga filosofinio atspalvio pasaka. Vaidinamas rečiau (Stratforde mačiau tik trečią kartą per 27-rius metus) gal todėl, kad reikia pradėti baisyti jūros audra. Režisieriai laužo galvas, kaip audrą padaryti kuo baisesnė, kuo originalesnė. Šio pastatymo režisierius, dabartinis Festivalio meno vadovas David'as William, panaudojo fantastiškas šviesas, garsus, laivo denio įrangas ir butaforiją taip, kad žiūrovas ėjo iš proto, laukdamas apie penkias minutes užtruksio chaoso pabaigos. Po to plika, tuščia scena tapo nežinoma sala, kurioje vystėsi veikalo intriga.

Kodėl audra įvyko, greit sužinome iš Prospero (jį, iškilmingą, griežtą, bet teisingą vaizdavo Alan'as Scarfe), pasakojančio dukrai Mirandai (Claire Rankin) savo gyvenimo istoriją. Jis, Milano kunigaikštis, savo brolio Antonio ir suokalbininkų Neapolio karaliaus Alonso bei jo brolio Sebastiano nušalintas nuo valdžios, su trejų metų dukrele Miranda įsodintas į sukiūžusį laivukštį ir išplukdytas į audringą Viduržemio jūrą mirėčiai. Jam pasiseka išsigelbėti, kartu išgelbstint ir būtiną mantą, įskaitant daugybę knygų, kurias į laivą įdėjo gailėstingos didikas Gonzalo. Nežinomo saloj gyvendamas, knygas skaitydamas, Prosperas išmoka savo tarnybai pajungti dvasias, o salą tyrinėdamas suranda vienintelę deformuotą žmogystą Kalibaną (Caliban), kuris jam atlieka fizinius darbus. Per galingą gerąją dvasią Arielį (Ariel) sužinojė, jog pro salą plaukia laivas su visais jo priešais, Arielio sukeltos audros pagalba

(Nukelta į 7-tą psl.)

Vaidžiai iš religinio meno parodos Vilniuje. 1992 m. balandis-gegužė

Nuotr. Alf. Laučkos

Religinio meno paroda Vilniuje

"Nuo Salantų iki Paryžiaus" — sakė jos rengėjas

G. GUSTAITĖ, Vilnius

Antraštelės žodžiais parodos sumanytojas dail. Vaidotas Žukas nusakė plotus, kuriuose jis (kaip apaštalas...) 8 mėn. "žvejojo" — mąstė, ieškojo, svarstė, tarėsi, nešė, krovė, vežė. O parodą lankyti buvo galima tris savaites (IV. 20 — V. 14).

Kitą dieną (IV. 21) prasidėjo konferencija, skirta šiuolaikiniam religiniam menui. Joje šeši autoriai gildeno temas: "Bažnytinė dailė bei jos perspektyvos Lietuvoje" (M. Matuškaitė), "Krikščioniškos kultūros paveldas ir nūdieną" (D. Juozėnas), "Vytauto Šerio bažnytinė skulptūra" (A. Dapkutė), "Krikščioniško meno kryžkelės" (A. Uždavinys), "Krikščioniškųjų kanonų ir religinio simbolizmo metamorfozės šiuolaikinėje tapyboje" (A. Andrijauskas), "Spindesys ir skurdas bažnyčių puošyboje" (V. Žukas).

Per konferencijos temas navingiavo dvi ryškios, liūdnošios: neišmatuojami kultūros vertybių nuostoliai bei kaip įveikti prarają tarp religijos ir kūrėjų.

Su nerimu, skauduliu V. Žukas pripažino, kad šiuolaikinės religinės dailės padėtis "yra bloga, netgi gėdinga". Jautresnis žmogus "mato ir jaučia mūsų šventovėse gaubysbę migos, akį ir širdį rėžiančios meninės imitacijos, šablonų ar kokios kitos beskonybės". Vyskui palavo rūpintis neįsileisti "menkavertiškumo, pigios imitacijos", turi budėti, kad šventi ir vertingi kūriniai nesunykėtų. Neįsileidžia, budi, rūpinasi pagal savo išmanymą. Nelengva pradėti tartis, paklausti kitų, kai turi galią neklusai, spresti pats, spresti apie viską... Kaip spaudoje pastebėta, rodos, ir metas parinktas patogus, ir pakvietimai išsiuntinėti, o "tikras bažnytinio meno šeiminingas" — klebonai — į konferenciją "neatvyko nė vienas".

Kultūros gyvenimo įvykį — parodą, jos atidarymą — pagerbė apaštalinis nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia (padėjęs gauti iš Vatikano modernaus religinio meno nuotraukų), Vilniaus arkivyskupas A. J. Bačkis, Amerikos ambasadorius D. Johnson, Šiaurės šalių ministrų tarybos informacinio biuro direktorius A. Kreuger, tautiečiai iš užsienio (A. Saulaitis iš JAV), vilniečiai, nevilniečiai.

Apie parodą skelbė ir J. Zovės plakatas su A. Kmieliausko grafikos darbo nuotrauka. Vykusiai, organiškai jungėsi trapios, kuklios skulptūrėlės (šventojo, žemdirbio?) didelių plaštakų simbolika su įrašyta mintim iš Luko Evangelijos: "Argi mūsų širdys nebuvo užsidegusios?" Rankos, širdis — mūsų jausenos, mąstymo, mūsų būties, buities pamatas, neišmuštas praeities dešimtmečių. Ar ne juo vadovaujantis atrinkti parodos rodiniai?

Anot V. Žuko, lėmė trys kriterijai: sugestyvumas, originalumas ir svarbiausia — dvasi-

nė potencija. Toliau paaiškino: "Rinkdamas eksponatus, norėjau šiuolaikinių kūrėjų kelyje paieškoti to, ko raudonoji santvarka intuityviai nekontė ir ypatingai niekino — tylos Dievo-Asmenybės ilgesio". Pagal tai atrinkta 358 rodiniai (didžioji dalis — apie 150 — iš dailininkų dirbtuvių, 102 — muziejų nuosavybė, kiti atnešti žinomų, nežinomų autorių). Premijas gavo M. Skudutis už "Stacijų" tapybos ciklą, K. Jaroševaitė už bronzines skulptūras "Šv. Juozapas", "Prisikėlęs Kristus", "Šv. Pranciškus", K. Valaitis už juvelyrinius dirbinius, A. Skačauskas — piešinius, A. Pakalaitė — piešinius ir lipdybą. (Ji — silpnaregių ir aklųjų A. Jonyno vardo mokyklos mokinė, devintoje, mokoma mokytojo R. Sakalausko. Druškininkų vaikų piešinių galeriją gyvuoti pradėjo nuo jos piešinių ekspozicijoms).

Premijų fondą skyrė, parodą rėmė vysk. Antanas Deksnys (Vokietija), Lietuvos pranciškonai, JAV ambasados Lietuvos kultūros skyrius, Šiaurės šalių ministrų tarybos informacijos biuras, valstybinė akcinė bendrovė "Aukšta", Lietuvos ir Norvegijos UAB "Frigo line", tarptautinė įmonė "Baltia-union".

Šalia premijuotų, nepremijuotų — silpnaregių ir aklųjų vaikų lipdiniai Betliejaus, žuvų, kitokia tematika. Dėl jų spaudoje iškelta patraukli mintis: nupirkti, įmontuoti į miesto sieną, kad "grožis visą laiką būtų su mumis...".

Grozis, įtaiga, sąjasa su liaudies menu, dainų, sakmių dvasia dvelkia iš R. Jasudytės kilimo "Angelas", tokio artimo kitiems jos kilimam tautosakinei, istorinei tematika, padovanoję universitetui jo jubilėjaus proga. Ramių, taurių spalvų, švelnaus, plaukiančio judesio jis kupinas palankumo, įsiklausymo (juoskitės, neškite savo vargus, skausmus, neapykantas), meilės, globos. Tarsi persmelktas Vydūno minties: ne kova, o globa — žmonijos gyvenimo pamatas. Duota mums skristi, kilti, globoti, glauditi. Taip gera stovėti, žiūrėti, jausti angelą...

Traukė dėmesį keramikos meistrų darbai — A. Ličkutės "Angeliukai" (archaiški, gyvūs, linksmi), T. Jankauskaitės juodosios keramikos vazelės, pri-

menančios pajudavusį sidabrą, S. Lukšto ir kitų darbai. O šalia jų "ganosi" keli "Gyvūneliai", murgučiams, saldainiams, žvakelėms. Gyvūneliai kupini ganyklų ilgesio (velykinio gavumo...), pasirenge šokti, laigyti, bėgti, kaip ir jų autorius Simonas Jakimavičius, kuriam... beveik šešeri (gimęs 1986 m.).

Be mūsų autorių, parodoje buvo A. Elskaus (JAV) eskizai mozaikoms bibline tematika: "Šv. Petras", "Šv. Povilas", A. Mončio (Paryžiaus) darbai "Poilsis" I, II, "Reljefas", K. Varnelio (JAV) "Optinė iliuzija", Z. Mikšio (Paryžiaus) grafika ir kt.

Kaip minėta, parodą papildė Vatikano modernaus religinio meno kūrinių nuotraukos. Spaudoje V. Žukas labai apgailestavo, kad nesugebėjo parodai "parsiusdinti iš Berlyno jau atrinktų J. Kvedaravičiaus keramikinių augalų", Prancūzijoje gyvenančio P. Gailiaus lietuviškos religinės tematikos darbų", "Neparsiusdinti", matyt, dėl techniško kliuvinių, bet parodoj nesimatė nė V. K. Jonyno, V. Kašubos, A. Švegdžos, kitų darbų, veikiausiai neatsitikusių trijų kriterijų... Nesimatė taip pat didžiojo XX a. kompozitoriaus, neseniai mirusio O. Mesiano "Šv. Pranciškaus Asyžiečio" operos dekoracijų fragmento, kur scenos vidury stovi angelas lenktais sparnais, atėjęs pro žydinčią pievą, atėjęs iš M. K. Čiurlionio "Aukos". Gal kitą kartą kitoje parodoje jis jau bus? Kitoje parodoje, kitoje konferencijoje, į kurią suplauks ir klebonai...

Išikūrusią dailės parodų rūmuose didelę parodą simpatinčiai papildė, teminiu ryšiu su ja jungėsi paroda "Vartų" galerijoje. Tai J. ir V. Kvašių — sesers ir brolio — keramikinės skulptūros ir grafikos darbai Kalvarijų tema. Spaudos vertinimu, skulptūrėlės, stebinančios dėl neįprastų krikščioniškoje ikonografijoje aspektų (grotesko, autoironijos), yra "nuostabaus grožio meno kūrinys", o grafikos darbai — "poetinė Vilniaus Kalvarijų vizija".

Skristi pakilusiam, lyg į du sparnus atsirėmusiam, kai ko nepamačiusiam palinkėjime lygaus, dailaus skrydžio ir padrausindami šūktelkim: "Osana!"

Religinio meno parodos plakatas ant skelbimų stulpo Vilniuje

Nuotr. Alf. Laučkos

Mums "Smėlio klavyrai" kitaip skambėjo

ONA JURĖNAITĖ ir LAIMUTĖ GAIŽUTIENĖ

Sunku sutikti su Laimos B. Kurpienės išvada, kad "Smėlio klavyrai" Toronte dusliai nuskaubė. Žiūrovams, atėjusiems į "Harbourfront" teatrų festivalio Kauno dramos spektaklį su atvira širdimi ir protu, lakia vaizduote, spektaklis kitaip atrodė.

Juk pjesė "Smėlio klavyrai" yra ne apie Donelaitį, bet apie lietuvių tautos kovą išlikti lietuviams, kalbėti savo gimtąja kalba, gyventi tėvų žemėje, dainuoti iš močiutės išmoktas, širdžiai mielas dainas.

"Harbourfront" — modernaus meno buveinė. Ten nerodo tradicinių vaidinimų "Amerika partija" tipo. Jie stengiasi žmonėms pateikti naujoviškus, intelektualius, gal ir ne kiekvienam iškart suprantamus veikalus. Bet jie teikia peno dvasiai, vertėia giliau susimąstyti apie gyvenimo prasmę, tikrąsias vertybes.

Reikia ruošti, mokytis supraci modernųjų meną, kelti savo kultūrinį lygį. Daugelis angliškai kalbančių žiūrovų nemokėjo lietuvių kalbos, nežinojo mūsų tautos istorijos, tačiau jiems nebuvo kliūtis suprasti, kas vyksta scenoje, pajusti spektaklio dvasią (žiūr. teatrų festivalio apžvalgą 1992 m. birželio 6 d. "The Toronto Star" laikraštyje).

Gal kartais neužtenka tik vieną kartą pažiūrėti tokį spektaklį. Žiūrėdamas antrą ir trečią kartą, suprantai ir suvoki daug daugiau. Mes vaidinimą žiūrėjome net tris kartus. Kaskart radome daug naujų, prasingų ir įdomių momentų, kurių nepastebėjome žiūrėdamas pirmą ir antrą kartą.

Profesionalus aktorių ansamblis, vadovaujamas puikaus režisieriaus Jono Jurašo, sukūrė nuostabią vientisą vaidinimą. Viskas spektaklyje buvo vienišas, atitiko veikalo dvasią: ir scenografija, ir apranga, ir muzika, ir vaidyba.

Pjesė — apie 1936 m. Mažosios Lietuvos žmonių jausmus, nuotaikas, rūpesčius ir problemas. Vaidinime kiekvienas judesys, žodis, net jo ištartimo maniera, turi prasmę, kuria spektaklio nuotaiką. Labai daug simboliškos, paimtos iš lietuvių tautosakos ir mitologijos. Simboliška ir tai, kad visas vyksta Joninių naktį, kai būna visokių stebuklų, išsipildo svajonės. Ši naktis šventa, todėl ir visa, kas vyksta, yra labai svarbu, turi gilų prasmę. Raudonos gaidys — meilės, gerio, šilumos simbolis. Spektaklyje simboliška ir tai, kad gaidys gyvas. Nužudytą gaidį — kaip žmogų užmušti didelės nelaimės pranašystė. Povų klyksmas naktį — irgi pranašauja nelaimes.

Šiaip povas — tai kaip didžiausia, gražiausia viso gyvenimo svajonė. Juk Poška mirdamas duoda Tūtai povą, lyg sakydami

mas: "Aš tau atiduodu viską, kas pasaulyje geriausia, gražiausia, brangiausia. Imk ir neš į žmones visa, ką aš surinkau ir išsaugojau (lietuviškas dainas ir pasakas)".

Smėlis — visko pradžia ir pabaiga, begalybės, laiko ir gamtos kūrybingumo metafora. Viskas gimsta ir miršta smėlyje. Smėlis vaidinime viską sujungia į visumą.

Apleisto geležinkelio bėgiai — kaip fortepijono klavišai. Virvė, ištempta spektaklio gale, — lyg penklinė surašyti lietuvių liaudies dainoms, kuriose apdainuota mūsų krašto istorija ir per jas perduodama iš kartos į kartą. Sunku viską aprašyti ir paaiškinti, be to, kiekvienas gali įsivaizduoti kitaip. Spektaklio autoriai nesiekia istorinio autentiškumo. Apie Donelaitį vaidinime yra tiek, kiek tai padeda atskleisti pjesės idėją.

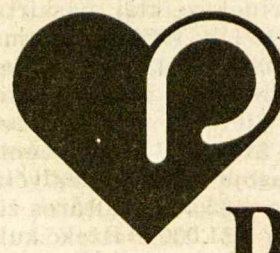
Donelaitis savo poema "Metai" parodė, kad lietuvių kalba tinka ne tik buitijai, kad ją galima kurti ir poezijoje. Lietuviškai meldžiantis Dievas žmones išklauso ir supranta, kaip ir kreipiantis į Jį vokiškai, lenkiškai ar kitomis kalbomis. Donelaitis žadino meilę gimtajai kalbai, skatino neatsisakyti jos, nors okupantai ir niekino ją. Tas veikėjų persikūnijimas (Poškos į Donelaitį, Tūtos į Arną Geringą ir kt.) simbolizuoja ilgą lietuvių kovą prieš nautautinimą, siekiančią ir XVIII ir net XII šimtmėčius. Ir tik Lietuvos nepriklausomybė leidžia laisvai gyventi tautai, vystyti menams ir mokslui.

Spektaklyje yra visi teatriniai elementai. Konfliktas vyksta tarp lietuvininkų ir nutautusių lietuvių ar vokiečių, fašistų, Mažosios Lietuvos gyventojų. Kulminacija — kaitriausia vaidinimo įtampa — kai "nužudo" gaidį. Po to vienas po kito pasipila fašistų suiatėjimai (nužudo Juozapotą, tada ir Poška tampa lyg ne visai realiu žmogumi, kol ir jį nužudo). Atlikę savo juodus darbus, smurtininkai "persikūnija" į Donelaitį "Metų" personažus — būrus. Tiesiai kasdieniniai darbai. Lietuviams nuo seno prasmingiausias darbas buvo dirbti žemę, auginti duoną.

Spektaklio pabaigoje gausiai hyrantys grūdai simbolizuoja visų nelaimių galą, siejasi su Lietuvos nepriklausomybės atkovoju.

Birželio 5 d. spektaklyje buvo ir kita simbolika: turėjo gausiai byrėti grūdai, bet tik pradėję birti sustojo. Tai galima susieti su dabartine padėtimi Lietuvoje. Lietuva nepriklausoma, viskas turi būti gerai, bet, deja, ne — grūdai dar nebyra iš dangaus.

Spektaklio tikslas — kiekvieną mūsų padaryti "archeologu". Pasikapstykite kiekvienas savo sieloje. Iškeldime į saulę savo dvasinius turtus ir sėkime vaisingus grūdus.

Nemokamas
siuntinių paėmimas
iš jūsų namų

POLIMEX

PREKYBA • KELIONĖS •
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitas Baltijos valstybes

laivu ir lėktuvu — greitas pristatymas.

Mes esame patyrę siųsti ir tvarkyti siuntinius
bei kargo į Rytų Europą, pradedant nuo
mažų siuntų iki konteinerio.

Žemiausios kainos Kanadoje

\$ 1.34 už svarą*

141 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2L2

Tel. (416) 537-7914

*Plius pristatymas į namus.

Šekspyro veikale "Romeo ir Julieta" pagrindiniai veikėjai ANTONI CIMOLINO ir MEGAN PORTER Stratfordo festivalyje 1992 m. sezono

Nuotr. D. Cooper'o

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėję ar garbės prenumerata, testamentinių palikimu. Dėkingi — "TŽ" leidėjai

Oskaro Milašiaus pranašysčių narpliava

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Fantastiškas lobis

Česlovo Milašiaus protėviai prisilaikę Kėdainių apskrityje, tuo tarpu Oskaro gimtinė Čerėjoj. Česlovas Milašius visuomet domėjėsis anų atsiradimu Gudijoje ir aiškino tuo, kad lietuviai stumėsi į rytus. "Mūsų minėtas emigrantas, princų Sapiehų "klientas" ir jų turtų administratorius gavo 30.000 ha miško valdos, kuri, tai medžiagai tolydžio brangstant, tapo fantastišku lobiu (...). Padnieprio pusbroliai (...) turėjo galynėtis su nuobodžiu, kurį gimdo turtas. Vienam jų mirus, žmonės rado pas jį penkis kambarius, prigrūstus iki lubų visokių skrybėlių ir kaliošų..."

Įdomiausias pasakojimas apie O. Milašiaus tėvus. 1949 m. nacių užimtoje Varšuvoje vieną dieną pas Č. Milašių užėjęs senukas, vertęs "lazurkos" (mėlyno akmenėlio) pardavinėjimu. Tas keistas svečias prisiminęs, kad čia kadaise buvęs dviračių lenktynių takas ir kad jis 1889 m. laimėjęs lenktynes. Tada pokalbis pakrypęs į sostinės praeitį. "Ar tik jūs nebūsitate giminė Vladislavui Milošui", – pasiteiravęs senukas ir ėmęs pasakoti apie Vladislavą. Ak, koks vyras šis buvęs! Moterys alpdavo jį pamąčiusius. Buvęs italų dainininkės ir Dniepro girių didžiūno sūnus. Medžiojęs Afrikoj, buvęs bedievis, tyčiojęsis iš visų valdžių. Paryžiuję pramušę galvių padedamas užpuolęs vienuolyną ir pagrobęs vienuolę, kurią buvo išmylejęs; savo dvare turėjo prisijaukinęs porą meškų savo apsaugai. Varšuvoje fotografo vitrinoj jis pamatęs merginos paveikslą ir į pasakę: va, toji. Nuomonės nepakaitė – mergina Miriam Rozental, hebrajų kalbos mokytojo duktė, tapusi jo žmona.

Dvasinė tėvynė

Oskaras Milašius vaikystę praleidęs tėvo dvare, išikūrusiame vidury miškų Čerėjoj. Tai jo dvasinė tėvynė. Tačiau vienuolikos metų vaikiukas jau buvęs uždarėtas Jeanson-de-Sailley licejaus bendrabutyje Paryžiuję. Nors gerai kalbėjęs lenkiškai, nuo lenkų toles. Prancūzija formavo jo asmenybę. Pasisakęs net nebežino.

Pasaulinio garso...

(Atkelta iš 6-to psl.)

visus į salą išlaipina, prie savo būsto atveda ir "nubaudžia" gerumu. Visi grįš kas į Neapolį, kas į Milaną, o Miranda jau gauna vyrą, Neapolio karalaitį Ferdinandą.

Čia vienas iš tų Šekspyro veikalų, kuriuose nėra lavonų. Nors niekšų tarp Audros pagrindinių veikėjų neturėkita, kiti pasiryžę žudyti net jiems nežinomoj saloj, bet nuo makbety ir otelių pavargęs Šekspyras Arielio pagalba nuo kraujo praliejimo čia apsisaugo. O kai nėra kraujo, tai nėra ir įtampos. Arieliui visur tvarką dabojant, žiūrovas iš anksto žino, kad nei Milano ir Neapolio didžiūnai vienas kito nežudys, nei girtas Kalibanas Prospero nenudobs.

Po majestetiško, lėtai kalbančio Alan'o Scarfe ant svarbiausią vaidmenį turi atletišku, elastišku judesiu jauną aktorius Ted Dykstra (Ariel), o trečią, irgi lankstus, it akrobatas, Wayne Bede (Caliban), daug šokinėjęs visom keturiom. Vietą laikrašty taupant kitų aktorių nebereiktų minėti. Bet kaip gi nutylėsi Edward'ą Atienza (klounas Trinculo) ir Nicholą Pennell (girtas jūreivis Stephano). Tai du Festivalio veteranai aktoriai, superžvaigždės, kurie ir mažesniuose vaidmenyse spektaklį nuostabiai praturtina.

Spektaklis pajavairintas dainomis, vienu kitu šoku, moteriškų dvasių – fejų pasirodymais, maišytų stilių tai iškilmingais, tamsių spalvų (Milano ir Neapolio didikų), tai lengvais, šviesiais drabužiais (projektuotoja Susan Benson). Apstu švelnios, "pasakiškos" muzikos (Stanley Silverman).

Šį vaidinimą matėme Festivalio teatre birželio 20, dieniuiam spektakly. Repertuare liks iki lapkričio 14-tos.

naš, kokias tėvynėi save priskirti ir Č. Milašių perspėjęs: "Prisimink, kad nieko nėra Europoje kvailiesnio, pasimetusi smulkiose rietenose, kaip lenkų bajorija". Kiek tai buvę tiesos, "aš turėjau vėliau, savo nelaimėi, progos įsitikinti". Lenkų smulkioji bajorija mėgdavusi visur įžiūrėti išdavystę. Nelygi santuoka – išdavystė; paveldėtų turtų išpardavimas – išdavystė.

Oskaras Milašius, vienintelis Čerėjos palikuonis, buvęs "išdavikas", nes išpardavęs turtus rusų pirkliams. Kalbėdamas apie savo šeimą, Oskaras Milašius turėjęs galvoje pusbrolius Druoj. Čerėjos ir Druoj Milašių santykiai buvę nelbai geri.

Kad įvairiausi gandai sklido apie įvykius Čerėjoj, prisidėję Druoj pusbroliai. Oskaro motina, šelpianti katalikų šventoves, "turėjusi įprotį užsidegti žvakės penktadienių vakarais". Jos vyras visa tai toleravęs. Druoj priešiškus mas Čerėjai, net iki bylos kelimo gobsei žydei labai sustiprėjęs, kai Marija Milašienė "ėmėsi žygių teismuose, kad jos vyras būtų pripažintas protiniu ligoniu".

Šiandien esą neįmanoma nustatyti, kada Vladislavos Milašiaus sunegalavęs. Tačiau esą tikra, kad jis buvęs ligonis ir paskutiniaisiais savo gyvenimo metais, jau net kirpėjų neprisileisdavęs – bijojo, kad nebūtų pasikėsinta į jo gyvybę. Čerėja parduota 1906 m., kai O. Milašiui buvę 29 m. amžiaus. Teigiama, kad Milašius matęs 1905 m. revoliuciją. Esanti prielaida, kad nuo to laiko ėmęs kitaip žiūrėti į žemvaldystę "toje Rytų Europos dalyje". Svarbu pabrėžti jo ryšius su praeitimi, kurioje "vieniša vaikystė, praleista milniško parko gūdomoje, yra visos jo kūrybos šerdis. Jisai niekur nebesurado savęs, niekur, pilna to žodžio prasme..."

Kelionės ir puotos

Č. Milašius neturįs žinių, kur nusikėlusio Oskaro motina, kai reikėję palikti Čerėją. Prieleidžiama, kad į Varšuvą, nes ten ji gyvenusi su I D. karo. Vilniaus pagrobimas ir Lietuvos-Lenkijos diplomatinį santykių neturėjimas Milašiui kliudęs net nuvažiuoti Varšuvon ir aplankyti mirties patalę gulėjusią motiną (1926 m.). Č. Milašius betgi manęs, kad Oskaras "laikė dėl tam tikrų sumetimų parankiu sau dalyku, kad motina negyveno Prancūzijoje, bet aš manau, kad ji neabejotinai yra slėgęs kaltumo jausmas dėl savo laikyenos jos atžvilgiu".

Prieš I D. karą O. Milašius klatojęs po visą pasaulį. Skaitę literatūrą vienodai lengvai vokiečių, anglų, prancūzų ir hebrajų kalbomis (biblinius tekstus). "Tuo metu prancūzų poetai rinkdavosi "Closerie des Lilas" kavinėje, ir O. Milašius savo kūryba buvo prie jų pritapęs. O pjesė "Miguel Manara" ir romanas "Amoreus initiation" priskyre Milašių prie šių poetų mokyklos". Dailiai nuaugęs jaunikaitis O. Milašius buvo labai turtingas ir švaistė savo turtus "visokiom savo užgaidom patenkinti". Lėbavimai yra išlikę ten dalyvavusių žmonių atmintyse.

Pagaliau buvę praužti visi turtai, ir "tada šis kosmopolitas pajuto tėvynės ilgesį". Viską, ką jis buvo parašęs "švietėsi iš peizažo, kuris nebuvo Prancūzijos peizažas". Jam reikėję "pasirinkti tarp lietuvių ir lenkų (...). Aristokratiškas Milašiaus polėkis ir patirtos praeityje nuoskaudos bloškė jį į lėtą, užsispyrusių, sistemingai triūsiančių ūkinin-

kų, kurie kadaise buvo tikraisiais Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kūrėjai, pusę..." Jis lietuvius nuosirdžiai mylėjęs ir dėl išlikusių vertybių, kurios kitose tautose jau buvo išnykusios, jis juos vadino "Europos raudonodžiais..."

Požiūris į lenkus

Paryžiaus lenkai į O. Milašių žiūrėję su nepasitikėjimu, gal net panieka. Č. Milašius prisimena, kad "pretenduojantis į rašytojus Xavery Glinka savo knygoje 'Mano jaunystės dienų Paryžius' Milašiui nepasiskiria nė vienos eilutės. O Milašius iš savo pusės irgi lenkų per daug negerbęs: "Aš pažįstu tik du protingus lenkus – jėzuitų generolą Ledochowskį ir O.W.M." Tie initialai reiškė jį patį. Č. Milašius mano, kad Oskaro gili meilė lietuviams, tas "pasirinktas artumumas" atkeliavęs vėliau, ir tautinis apsisprendimas buvęs pagrįstas "negatyviu lenkiškos laikysenos, pasireiškiančios realizmo stoka, įvertinimu". Politiniuose raštuose O. Milašius atskleidžias pragaištingų galių Vidurio ir Rytų Europoje vyksmą. "Nenuostabu, jei Milašius nemato skirtumo tarp lenkiško liguisto polinkio civilizuoti pasaulį ir slaviško komunizmo".

Lėtas provežis

P. Klimo ir Č. Milašiaus prisiminimuose Oskaras Milašius esąs labai panašus: išsilavęs, plačių pažiūrų, reiklus sau, bet jokiu būdu ne pamokslaujantis moralistas. Net neatrodo, kad O. Milašius būtų kada prasitaręs Česlovui Milašiui apie savo vizijas. Pr. Mikalauskas išreiškęs pasipiktinimą, kad Lietuvos teatrui nestatų "Sauliaus iš Tarso" ar "Miguel Manaros", kuri pirmą kartą pasirodžiusi 1912 m. žurnale "La Nouvelle Revue Francaise" ir po metų atskiru leidiniu. Nors kai kurie lenkai pjese buvo susižavėję, bet teatruose ji likusi nevaiddinta. Kaip radiofoninis spektaklis 1930-ųjų dekađoje buvęs transliuotas iš Vilniaus, vėliau iš Varšuvos.

Lenkijos literatai O. Milašiumi nesidomėję dėl "pažangiųjų" priešiško misticizmui, klerikalizmui, nacionalistinėms, "centristinėms" spaudos siaureregystės. Lietuvoje studiją apie O. Milašių parašęs dr. Jonas Grinius. Aplamai ir Lietuvoje Milašiaus kūryba buvusi ignoruojama. Pamažu kiek vėliau ėmė rodytis vertimai spaudoje, o Šiaulių teatras suvaidinęs jo pjesę "Mephoboseth", kuri, kai kurių kritikų nuomone, esanti scenai dėkingesnė už "Miguel Manarą".

Studijų apie Milašių yra parašiusios G. I. Žiedonytė, A. Šlepetytė. Lietuvos gyventojai su Milašiumi galėję daugiau susipažinti V. Kubiliaus knygoje "Lietuvių literatūra ir pasaulinės literatūros procesas" (Vilnius, "Vaga", 1983 m.). Apie Milašiaus regėjimus betgi V. Kubilius pasisako skeptiškai. Pr. Mikalausko nuomone, jo pasisakymas nesąs laisvas nuo sovietinio laikotarpio įtakos. (Pabaiga)

VYTAUTAS KASTYTIS

Granito kalnai

Pilkieji granito kalnai.

Debesin atsišrėmė:

Iš kur akmenų šitiek ėmėsi

Lig dangaus jų viršūnėm nueit?

Skurdi ir be laiko pageltus žolė,

Liudėsy ant akmens apatiškos pušys

Kar seserų dyvnės čia mušėsi

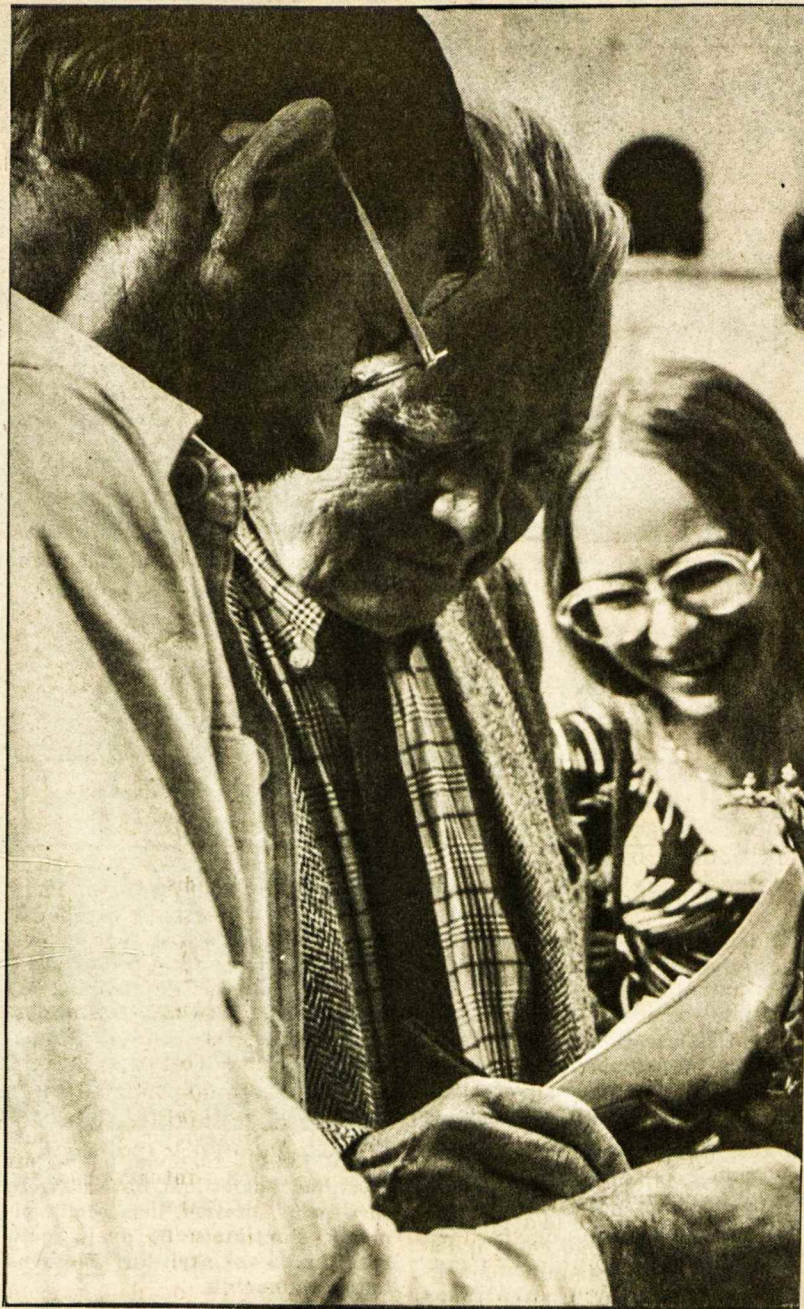
Užu prigimtą teisę gyvent ir drebėt.

Trondheimas, Norvegija

1945 m. rugsėjo 18 d.

AABS konferencijoje susitikę baltiečių istorikai. Iš kairės Romas Misiūnas ir estai – Toivo Raun, Anatoli Lieven ir Rein Taagepera. Nuotr. H. Oja

Nobelio laureatas poetas ČESLOVAS MILAŠIUS-MIŁOSZ, gavęs garbės daktaro laipsnį Kauno Vytauto Didžiojo universitete, pasirašo jo kūryba besidomintiems 1992.VI.2

Nuotr. Alf. Laučkos

"TERRA BALTICA"

Baltistikos studijų dienos Toronte III

AABS konferencija – istorijos sesijos

RASA MAŽEIKAITĖ

Reta tauta taip myli istoriją, kaip lietuviai – net mūsų himnas ją primena kaip stiprybės šaltinį. Taip ir kiti baltiečiai. Todėl nenuostabu, kad 1992 m. birželio 10-13 d.d. įvyksiamie "Terra Baltica" (Association for the Advancement of Baltic Studies) studijų dienų istorijos sesijose buvo daug klausytojų. Tik nuostabu, kad mes, lietuviai, turime tiek mažai istorikų, ypač išeivijoje – minėtame renginyje buvome tik trys (iš 130 paskaitininkų), o iš Lietuvos nė vienas istorikas negalėjo kelionės išlaidių padengti. Gerai, kad bent kita-taučiai susidomėjo mūsų istorija.

Pirmoje istorijos sesijoje Cambridge universiteto Stephen Rowell, anglas, rašęs disertaciją apie DLK Gediminą ir išmokęs lietuviškai skaityti, nagrinėjo ligi šiol nelieštą temą – lietuvių kunigaikščių vedybos ir jų didelę įtaką Lenkijoje bei Rusijoje. Torontiškę Rasą Mažeikaitę atskleidė kryžiaus karų Baltijos kraštuose pateisinimus, minimus popiežių laiškuose bei privilegijose.

Klausytojams nuotaiką sugadino prof. W. Urban'o pranešimas "Ar baltų istorija jau žinoma?" Kalbėtojas, amerikietis, teigė, kad "iki šiol šimtmečio nebuvo daug gerų istorikų", visi prieškariniai ir dabartiniai istorikai Lietuvoje prasti – "nacionalistai" arba komunistai (kalbėtojas lietuviškai neskaito) ir t.t. Tai tik parodo rimtą mūsų pareigą lietuvių istoriją bei istorikus pristatyti platesniam mokslo pasauliui.

Tuo pačiu metu vyko antra istorijos sesija, kurioje prof. Julius Slavenas kalbėjo apie baltistikos pristatymą Amerikos universitetų studentų naudojimuose vadovėliuose. Paplitusių klaidų atitaisymas pareikalaus daug darbo.

Sukauptus dienos rūpesčius ir nuovargį prasklaidė įdomi bei linksma paskaita apie lietuvių kongresą Niujorke 1918 m. Paskaitininkas kun. W. Valavičius (Wolkovitch), Šv. Jurgio (Mass., JAV) parapijos klebonas, senųjų ateivių sūnus, "Lithuanian Religious Life in America" knygos autorius. Juokinga buvo girdėti, kaip Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse išeivijos susirinkime vyravo labai mums pažįstami elementai – nuobodžios kalbos bei sveikinimai, bėrnai, kivirčiai, tam laikotarpiui būdingas karsčiavimas. Kilo riksmas, stumdymasis, beveik

susimušta dėl maldos įtraukimo į iškilmes.

Ketvirtos istorijos sesijos paskaitos gildino 1918 m. beatsikuriančios Lietuvos sunkumus, kurie vis dėlto buvo sėkmingai nugalėti. Janet Stone apibūdino Baltijos kraštų klausimą Versalio taikos konferencijoje, o Douglas Unfung aptarė vokiečių pastangas paveikti taikos sutartis.

Sekantios dvi sesijos lietištos ir latvius, bet mums įdomios kaip gairės kur reikėtų tyrinėti. Steven Duke (ne estų kilmės) tyrinėja studentų draugijas Estijoje tarpkario metais. Ypač įdomios buvo detalės apie jų vaidmenį karuose dėl Estijos nepriklausomybės. Pvz. studentai turėjo savo kuopas, kurios gynė miesto elektros jėgainę. Reikėtų rinkti dokumentaciją bei rekorduoti atsiminimus iš Lietuvos studentų veiklos – tai būtų labai tinkamas projektas pvz. skautams/ėms akademikams.

Skandinavijoje irgi didėja susidomėjimas Baltijos kraštų istorija. Suomis M. Lappalainen skaitė paskaitą "Santykiai tarp Suomijos ir Estijos 1920-39 m." Švedas Anders Johansson (Stockholmo univ.) kalbėjo apie savo projektą ir kvietė į Švedijoje rengiamą simpoziumą tyrinėti Skandinavijos kraštų ekonominius ryšius su Baltijos sritimi 1918-1940 m.

Paskutinėje istorijos sesijoje vėl matėme jauną kitatautių mokslininką, susidomėjusį baltiečių istorija. Timothy Brennan (Kansas univ.) nuste-bino klausytojus keista, bet įdomia tema – "Vilkžmogių (žmonių neva tampančių vilkais) teismai Latvijoje XVI š." Jie rodo senojo pagoniško tikėjimo liekanas net kryžiuočių nukariatuose kraštuose.

Peter Rebane, Amerikos estas, užbaigė studijų dienas, pateikdamas naujus tyrinėjimus remiantis XVI š. Estijos "Geleitsbuch", kurioje surašyti suteikti imunitetai pirkliams žmogžudžiams ir vokiečių bajorų atstovams. Paskaita parodė, kiek daug žinių apie viduramžių socialinius santykius dar galima rasti net ir XIX š. išspausdintuose šaltiniuose.

AABS konferencijos istorijos sesijos buvo įdomios ir mokslui naudingos. Malonu matyti, kaip kitataučiai domisi mūsų istorija. Gal jų pavyzdžiu ir mes turėtume sekti!

● Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu – šviesiu žmoniškumu.

DR. J. GIRNIUS

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagos lietuvių opera XXXVI-ji sezona šiemet užbaigė su \$25.-290,54 nuostoliu. Ji atnešė su Lietuvos operos atstovais paruoštas ir balandžio 26 d. atliktas tik vienas G. Verdžio "Otello" spektaklis. Sekantį sezoną bus statoma V. Bellinio "Norma", jeigu pavys išspręsti finansines Čikagos lietuvių operos problemas.

Lietuvių tautodailės instituto Filadelfijos skyrius Lietuvių namuose Atvelykio savaitgalį surengė Cape Code gyvenančios dail. Eugenijos Baužinskaitės-Rastonienės gobelenų ir kauniečių menininkės Onos Bakanauskienės miniatiūrinių lėlių parodą. Jos lėlių rinkinių yra išgijęs Saulės Šatienės vadovaujamas Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyrius. Dabar ir Filadelfijos lietuviai galėjo pasidžiaugti O. Bakanauskienės lėlėmis, vaizduojančiomis kupiškėnų vestuves, aukštaičių vakaronę, kaimo muzikantus, besilinksminantį jaunimą, pasipuošusį įvairių Lietuvos vietovių tautiniais drabužiais, ir mūsų liaudies pasaką "Eglė žalčių karalienė".

Oficialioji VLiko veikla buvo baigta iškilningu seimu Vilniuje gegužės 30-31 d.d. Lietuvos spauda dabar rašo apie kitokius VLiko darbus, susietus su nepriklausomybės atgavusia Lietuva. Pranešama, kad jau pasirašyta sutartis, VLiko archyvą perduodanti Vilniaus universitetui ir jame įsteigianti tarptautinių santykių katedrą. Ateityje ji galės tapti atskirai veikiančiu platesnio masto tarptautinių santykių institutu. Šiam tikslui VLikas jau paskyrė 100.000 dolerių. Su Vilniaus universiteto senatu pasirašyta sutartis VLiką įpareigoja globoti šią katedrą, rūpintis žymių užsienio politikų kvietimu dėstytojais ir paskaitininkais, kad ji galėtų augti ir stiprėti. Naujajai katedrai vadovaus trys jauni docentai – sociologė R. Ališauskienė, filosofas A. Dobryninas ir teisininkas E. Kūris. Darbas bus pradėtas rugsėjo mėnesį. Vilniaus universitetas didžiąją filosofijos fakulteto auditoriją pavadino VLiko vardu. Šia proga taipgi primenama, kad Tautos fondas Vilniaus universiteto bei kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams paskyrė 50 stipendijų po \$200.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagos lietuviams ir gausiems svečiams, liepos pradžioje atvykusiems į IX-ją išeivijos lietuvių tautinių šokių šventę ir VIII-ąją lietuvių kultūros savaitę, surengė dokumentinę parodą "Nepriklausomybės kelias". Pirmoji jos dalis buvo skirta atgimusiai Lietuvos pašto ženklams, vokams ir antspaudams, liudijantiems atgautą nepriklausomybę. Antroji dalis supažindino su Lietuvos ir jos sportininkų grįžimu pasaulinėje sporto arenon. Parodos lankytojų laukė vaizdai iš Vilniuje 1991 m. liepos 26 – rugpjūčio 4 d.d. surengtų pasaulio lietuvių sporto žaidynių, Prancūzijos Albertvillėje olimpiinių žiemų žaidynių, pasirošimo olimpinėms vasaros žaidynėms Barcelonoje. Trečioji parodos dalis lankytojus supažindino su 1988-91 m. įvykiais, Lietuvai nutiesusiais kelią nepriklausomybėn. Didelį išpuodį visiems paliko Kruvinasis 1991 m. sausio sekmadienis Vilniuje, žuvusių didvyrių laidotuvis Antakalnio kapinėse, demonstracijos Lietuvoje ir išeivijoje.

Lietuvių istorijos draugijos Čikagoje veikla susilpnėjo po Alicijos Rūgytės mirties 1985 m. birželio 20 d. Rečiau dabar susaukiama ir narių susirinkimai. Birželio 11 d. "Seklyčioje" įvyksiamame susirinkime tai patvirtino ir dabartinis valdybos pirm. Juozas Masilionis. Jis taipgi pabrėžė, kad jau yra užbaigti velionės pradėti darbai – išleistas pilnas "Varpo" žurnalo kompletas ir T. Navicko "Alytus". Draugijos valdybos ilgametis pirm. dr. Juozas Jakštas mirė Klivlande 1989 m. liepos 31 d. Neseniai Lietuvoje draugijos lėšomis buvo išleista šio žymaus išeivijos istoriko dr. Juozo Jakšto autobiografija. Susirinkimo dalyviams Apolinaras Bagdonas skaitė paskaitą "Du šimtai metų nuo Simono Daukanto gimimo", plačiai aptardamas didžiojo žemaičio atliktus darbus ir paliktus raštus. Simonas Daukantas gimė 1793 m. spalio 28 d. Kalviuose, dabartiniame Skuodo rajone, o mirė Papilėje 1864 m. gruodžio 6 d. Jo dviejų šimtų metų gimimo sukaktis Lietuvoje bus paminėta 1993 m. spalio 28 d.

Tautodailininko Jono Ignoto medžio drožinių ir tapybos darbų parodą surengė parduotuvės tipo "Klumpės" salonas Telšiuose. Dalį šio liaudies meistro kūrinį išsigijo Žemaičių draugijos muziejus "Alka".

Lėšas Vinco Krėvės-Mickevičiaus paminklui Varėnos rajono kultūros namai telkia labdaros koncertais ir jų metu renkamos aukomis. Paminklą tikimasi pastatyti ir atidengti š. m. spalio 19 d., kai Lietuvoje bus minima šio mūsų literatūros klasiko 110 metų gimimo sukaktis. V. Krėvė mirė 1954 m. liepos 7 d. Pensilvanijos Springfielde.

Lietuvos operos ir baletu teatrų sezono užbaigai vilniečius pakvietė į G. Verdžio "Nabucco" premjerą. Tai buvo pirmoji šios operos premjera Lietuvoje. Ją paruošė dirigentai Gintaras Rinkevičius ir Rimas Geniušas su chormeisteriu Česlovu Radžiūnu, režisieriumi Jonu Vaitkumi, dailininke Dalia Mataitiene. Pagrindinius vaidmenis atlieka žymieji solistai: lyriniai sopranai Irena Milkevičiūtė, Sigutė Stonytė, mezo-sopranas Nijolė Ambrazaitytė, baritonai Eduardas Kaniava, Eugenijus Vasilevskis, bosas Vladas Prudnikovas. Šv. Rašto senoj testamentu siužetu "Nabucco" opera yra susieta su žydų šventyklos sugriovimu, Babilonijos vergija, kova už laisvę. Tačiau ta kova ši opera ir daugeliui kitų tautų primena jų laisvės siekius. Su "Nabucco" ir "Don Carlo" operomis Lietuvos teatro atstovai šią vasarą dalyvaus G. Verdžio operų festivalyje jo gimtajame Busete.

Urną su Vytauto Alanto (1902-1990), rašytojo, dramaturgo ir žurnalisto, palaikais atgimūson Lietuvos nuvežė jo našlė Irena Alantienė. Laidotuviams kauniečiams skirtose Petrašiūnų kapinėse rūpinosi Lietuvos žurnalistų sąjunga. Atsisveikinimas su velioniu buvo pradėtas Iugulos šventovės naujojo rektoriaus kun. Ričardo Mikutavičiaus senojėje Vytauto Didžiojo šventovėje atnaujintomis Mišiomis. Laidotuvis Petrašiūnų kapinėse įvyko birželio 15 d. Atsisveikinimui prie kapo duobės vadovavo Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirm. P. Pallionis. Su velioniu atsisveikino Kauno tarybos pirm. V. Grinis, išeivijos rašytoja Alė Rūta, Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. V. Martinkus, Žurnalistų sąjungos pirm. R. Eilunavičius ir kun. R. Mikutavičius. V. Alanto (Jakševičiaus) eilėraščius skaitė jo giminaitė aktorė D. Jakševičiūtė. Kapan nuolaidžiamą urną lydėjo birbynės melodija. "Amžinojo lietuvių" autorius grįžo poilsio pasirinkinto Lietuvos žemėn. Smėlio kauburėlį papuošė kūrybių sąjungų, visuomeninių organizacijų, politinių partijų padėti vainikai, gėlių puokštės ir žalumynai. Užuojautas buvo pareikštas V. Alanto gyvenimo bendrakerleivėms Elenai Alantienei, Irenai Alantienei, kitiems jo artimiesiems ir giminėms.

Vilniaus Verkių kryžiaus kelio sunaikintoms stotims buvo skirta "Vartų" galerijoje vilniečiams surengta keramikės Jolantos Kvašytės ir jos brolio grafiko Vaidoto Kvašo darbų paroda. Vilniaus Kalvarijomis vadintos Kristaus kryžiaus kelio stotčių kopytėlės vysk. Jurgio Bielazaro ir jo įpėdinio vysk. Aleksandro Sapiegos pastangų dėka buvo įrengtos antrojoje XVII š. pusėje tarp Neries ir Trinapolio, Baltupio ir Jeruzalės priemiesčio šilų prie Verkių, apie septynis kilometrus nuo Vilniaus. Stotys prsidėjo ties Baltupiu ir baigėsi ant aukščiausio Kalvarijos kalno pastatytoje Šv. Kryžiaus šventovėje. Tris šimtus metų išstovėjusios kopytėlės buvo susprogdintos 1962-63 m. Okupacinė sovietų kariuomenė ten jau 1941 m. pavasarį buvo iširengusi Vilniaus priešlėktuvinės apsaugos zoną, tikinčiųjų neįsileisdama prie kopytėlių, bet tada dar nespėjo jų sunaikinti. "Vartų" galerijoje surengta keramikės J. Kvašytės ir grafiko V. Kvašo darbų paroda atkūrė senuosius Kristaus kryžiaus kelio ir kopytėlių vaizdus. Kalvarijų atstatymo projekta, kad Lietuvai neatgavus nepriklausomybės, paruošė architektė Brigita Radavičiūtė ir istorikė Arimeta Vojevodskaitė, talkinamos Verkių parapijos narių. Kalvarijų atstatymu rūpinasi Šv. Kryžiaus šventovės klebonas kun. Julius Baltušis. Ten dabar atnaujinamas Dominikonų vienuolynas ir bus atstatytos visos Kalvarijos. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.00%
1 metų term. indėlius	5.00%
2 metų term. indėlius	6.00%
3 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.00%
3 metų GIC-met. palūk.	7.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP	5.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.50%
Taupomąją sąskaitą	4.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo	9.75%
Sutarties paskolas	nuo	9.75%
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų	8.00%
2 metų		8.50%
3 metų		9.00%
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų	7.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Futbolo žaidynių baigsmės dalyviai Viernheime. Čekiai tamsiais marškinėliais. Ketvirtas iš dešinės Panevėžio "Olimpija" futbolo vienuolikos treneris Vidmantas Kuncė

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Panevėžys Vokietijoje

Didelių įvykių mažuose Vokietijos miesteliuose yra laikomos tarptautinės futbolo rungtynės, ypač dalyvaujant dar mažai Vakarų pasauliui pažįstamiems Lietuvos futbolininkams, juo labiau, kad mūsų tėvynės vardas Europoje garsėja kaip visų pavergtų tautų laisvės žiburio nešėjas.

I mano gyvenamo Viernheimo miestelio (32 tūkst. gyventojų) futbolo žaidynes birželio 14 d. be šešių vokiečių klubų, atvyko čekai ir Panevėžio "Olimpija" jauni vienuoliai. Spauda plačiai garsino žaidynes, tad rungtynes stebėjo apie 400 žiūrovų.

Panevėžiečiai ir varžybas atvyko iš Danijos, kur lietuviai laimėjo pirmą vietą, dalyvaujant vokiečių ir Danijos klubams. Nežiūrint ilgų kelionės (lietuviai važiuavo senu autobusu) mūsiškiai draugiškame susitikime šeštadienio popietę sužaidė lygiomis 0:0 su "Spartak" vienuoliu. Viernheimo sporto klubo pirmininkas, stebėdamas šias rungtynes, jįs laikraščio bendradarbiui (teko vertėjauti lietuviams) pareiškė, kad sekmadienio baigsmėje susitiks lietuviai ir čekai. Taip ir įvyko. Panevėžiečiai, įveikę du vokiečių klubus ir su mano miestelio "Amittia" klubu sužaidę 1:1, pateko su 5:1 tšk. į baigmę su jau pažįstamu "Spartako" klubu. Aštri kova (2 x 15 min.) baigėsi lygiomis 0:0, tad laimėtojas buvo sprendžiamas iš vienuolikos metrų baudinių. Sėkmė lydejo čekus. Įkirtę keturius įvarčius (lietuviai tik 2), jie gavo be gražios taurės, 300 markių premiją. Lietuviams taip pat buvo įteikta taurė ir 100 markių dovana (apie 75 dol.), kurios neužteko benziniui į Lietuvą...

Artimo miestelio Weinheimo klubas pasirinko du lietuvius žaidėjus, kviesdamas juos atstovauti TSV Weinheim klubui. Vokiečiai parūpino darbą, būta, o jeigu mūsiškiai norės mokytis lietuvių gimnazijoje (tik 15 km), taip pat apmokės visas bendrabučio išlaidas ir Lietuvos futbolo sąjungai už du jaunių žaidėjus, reikalaujančius 2 tūkst. markių (apie 1.500 dol.).

Panevėžiui atstovavo: G. Padimauskas, S. Vilniškis, A. Strebeika, Š. Kuncė, Ž. Rineša, A. Marcinkevičius, T. Abramavičius, D. Bartkauskas, S. Kaminskas, V. Gedvilas, T. Janulis, D. Petrauskas, D. Gurskys, A. Fomenko. Treneriai – V. Kuncė ir A. Radeckas.

Savo draugus aplankė VfB Epingen (netoli Heilbrono) vienuolikos žaidėjai Z. Sinkevičius, K. Sadauskas, V. Lukšas. Lietuviai patenkinti gyvenimu Vokietijoje, buvo išskvię savo tėvus, brolius, juos remia pinigais, siuntiniais. Po dvejų metų gerai kalba vokiškai, turi nuosavus butus, automobilių.

Vykdami į medikų futbolo pirmenybes Italijoje, Vasario 16 gimnazijoje trumpam poilsui buvo sustoje Lietuvos gydytojai.

K. Baronas

Lietuva Europoje pirmoji

Po 53 metų Lietuva vėl Europos meisteris. Tai neoficialus titulas, nes šių 26-šių Europos valstybių atrankinės varžybos į Barcelonos olimpiadą turėjo tikslą išaiškinti keturias pirmąsias komandas, kurios turėjo išsikviesti dalyvio teisę. Šios varžybos nebuvo tituluotos Europos pirmenybių vardu.

Lietuva, 1937 ir 1939 metų Europos meisteris, po ilgų sovietų okupacijos metų, tik atsikūrus nepriklausomybei, didžiąją Europos tautų turnyre laimėjo pirmąją vietą. Šios varžybos prasidėjo birželio 22 d. ir tęsėsi iki liepos 5 d. Ispanijoje. Lietuvai be pralaimėjimo užbaigus pirmąjį ratą (apie tai rašyta pereinamoje "TŽ" numerioje), baiginiame rate vėl laimėjus prieš visus varžovus: Kroatiją 99:89, Izraelį 89:79, Vokietiją 100:84, Slovėniją 90:73, Čekoslovakiją 80:73 ir pagaliau Italiją 100:87, Europos pirmąją komanda pateko olimpiadon. Kitos trys Europos šalys yra: NVS (buvusi Sov. S-ga), Kroatija ir Vokietija.

Beveik tuo pačiu metu vykusioje Portlande, JAV-se, Amerikos zonų atrankiniame turnyre į Barceloną išsikovojo teisę: JAV-bės, Brazilija, Puerto Rico ir Venezuela. Ispanija dalyvauja šeimininkų tei-

sėmis. Azijai atstovauja Kinija, Okeanijai – Australija ir Afrikai – Angola.

Krepšinio varžybos olimpiadoje vyks dvejose A ir B grupėse. I A grupę burtų keliu pateko Kroatija, Brazilija, JAV-bės, Angola, Vokietija ir Ispanija, B grupėn – Venezuela, NVS (buv. Sov. S-ga), Kinija, Lietuva, Puerto Rico ir Australija. Pirmas rungtynes Lietuva žaidžia prieš Kiniją liepos 26 d. Liepos 27 d. Lietuva – Venezuela. Liepos 29 d. Lietuva – Puerto Rico. Liepos 31 d. Lietuva – NVS ir rugpjūčio 2 d. Lietuva – Australija. Ketvirtfinaliai prasidės rugpjūčio 4 d., pusfinaliai – rugpjūčio 6 d. ir baigmė dviejų geriausių bus žaidžiama rugpjūčio 8 d. Sig. K.

[Everest] ...

Gerbiami tautiečiai, Lietuva yra žinoma ir vertinama pasaulyje dėl jos kovų už laisvę ir nepriklausomybę. Ji taip pat gerbiama ir už jos sūnų puikius pasiekimus sporte.

Šiomis dienomis Lietuvos krepšinininkai sėkmingai varžėsi Europos šalių atrankiniame turnyre Ispanijoje ir išsikovojo teisę į Barcelonos olimpiadą. Daug yra nominuotų sportininkų iš Lietuvos, o taip pat keli iš išeivijos.

Greta šių įvykių vyksta kitas pasirodymas, kuris neš garbę ir tarptautinį prestižą Lietuvai. Tai Lietuvos ir išeivijos alpinistų ruošinimas dar šią vasarą įkopti į pasaulio aukščiausią viršūnę Everestą. Ekspedicijai vadovauja prityręs alpinistas, architektas Aleksas Bertulis iš Seattle JAV-bių. Jo vadovaujami vyrai yra pasiekę daugelio pasaulio viršukalnių ir šiuo metu jie ryžtasi kopti ir aukščiausią viršūnę. Šiuose žygiuose yra žuvusių. Paskutinis 1990 m. nebeįgėjęs iš kalnų buvo kaunieitis Dainius Makauskas. Jį ištiko nelaimė Nepalo Dhaulagiri vietovėje, besiekiant 8,167 metrų aukštį.

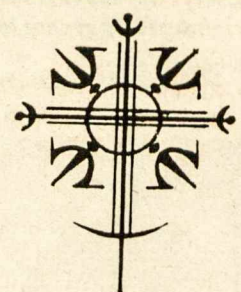
Esu įgaliotas praveisti aukų vą, paremti šias pastangas. Būkite malonūs, neatsisakykite. Jūsų parama įgalins pasiekti dar vieną nebeilginį tikslą. Sigita Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, tel. (416) 766-5367.

Atitaisymas. Sporto skyriuje, "TŽ" 1992. VI. 30 laidoje, Prano Bernecko padėkoje tautiečiams yra išleistas ir sumaišytos geradarių pavardės. Parašyta: "Kazimierui ir Danilai Duliūnams, Eduardui ir Ramūnei Stravinskams ir t.t." Turėjo būti: "Kazimierui ir Vėrai Stibiams, Ignui Bumeliui, Natalijai Uogintienėi, ... Ričardui ir Danilai Duliūnams, ... Toliaui – Eduardui ir Ramūnei Stravinskams ir t.t. (Atsiprašome. Red.)."

Skautų veikla

• Iki skautų-čių stovyklos liko tik dvi savaitės. Nors skautas visuomet pasirošęs, tačiau nuvažiuojant į stovyklą ras didesnius ar mažesnius darbus, reikės jausti atsakomybę, ypač tai pajus vadovai. Jų pareiga visus per žiemą paruoštus teoretinius darbus atlikti praktiškai. Ši stovykla skaičiui bus didelė. Suvažiuos lietuviai skautai iš Kanados ir Amerikos. Pirmą kartą jų dalyvaus iš Montrelio su atstovu S. R. Otto. Dauguma vadovybės bus tėvai, o kita dalis – pilni skautiškos energijos jauni vadovai-vės. Tad visų pareiga registruotis. Kurie nepas, bus registruojama prie vartų. Stovykla vyks rugpjūčio 1-15 d.d. "Romuvoje" M.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius
5.50% už 1 m. term. indėlius
6.00% už 2 m. term. indėlius
6.50% už 3 m. term. indėlius
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.50% už OHOSP (variable rate)
4.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
4.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
2.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	9.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.75%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 7.50%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BUSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

LEDAS REFRIGERATION

Nelikit karštyje šią vasarą!

Remontuoju, išvalau, aptarnauju visų rūšių

- Namų vėsinimo sistemas
- Languose įstatomus vėsinimo aparatus
- Automobilijų vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo aparatus (ledaines) ir drėgmės kontroliavimo aparatus (dehumidifiers)

Specialūs "Carrier" vėsinimo aparatai langams
5000, 6000, 8000... Btu nuo \$450 (su įrengimu)

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 767-8711 / 533-6310 Toronte

(Nesivaržykite palikti pavardės ir savo telefono numerio)

PARCEL SERVICE

614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

HWY 427	Royal York Rd.	Burns St.	Parkview
		The Queensway	
		The QEW	

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie raštines.

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntiniams pristatant į namus.
- Mes paimeame siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- I kaina įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas lėktuvu.

Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334. Vytas ir Genė Kairiai. Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Tel. 566-1866
Suite 608, Mississauga, namų 766-5857
Ontario L5C 4P4, Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tos teismo paskirtos nedidelės baudos. Indėnų išteisinimo kritiką atmeta Kvebeko viešojo saugumo reikalų ministeris Claude Ryan, pabrėždamas teismo objektyvumą užtikrintas indėnų teises. Mohawk genties indėnai džiaugiasi Kvebeko teismo prisiekusiųjų tarybos sprendimu. Esą dabar visiems bus aišku, kad ginčus dėl žemės su indėnais reikia spręsti ne kriminaliniame teisme, o tiesioginėse abiejų susiginėjusių pusų derybose.

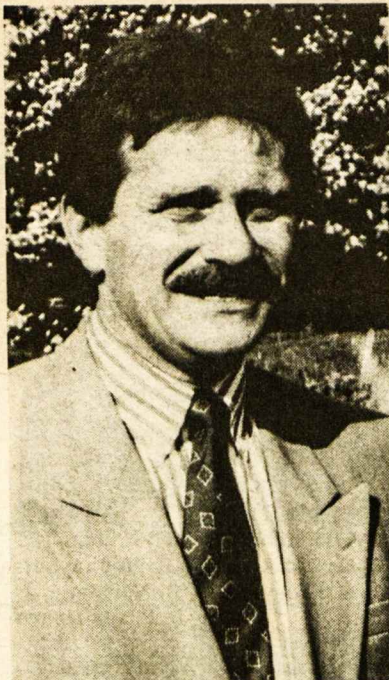
Teisma stebėjo tarptautinės amnestijos atstovai, nepatenkinti ligšioliniu indėnų traktavimu Kanadoje. Galimas dalykas, įtakos Kvebeko teismo sprendimui turėjo šios provincijos reikalaujamos Kanados konstitucijos reformos. Kvebeko prancūzams jos pripažįsta savitumą, o indėnams – savivaldos teises.

Kanados žvejybos ministras John Crosbie liepos pradžioje paskelbė Niufaundlandijai skaudų nutarimą, sustabdantį menkių (cods) gaudymą dvejiems metams šiauriniame Atlante prie šios provincijos.

Menkių atsargas buvo bandoma išsaugoti 1977 m. Kanados įvesta pakrančių teritorinių vandenų 100 km pločio zona. Normali žvejyba šioje zonoje buvo leidžiama tik Kanados laivams, o kitų šalių laivai turėjo laikytis nustatytos žuvies kvotos. Tarptautiniuose vandenyse už Kanados zonos užsienio laivai žvejodavo be kvotos. Besaikiai žuvies gaudymu Atlanto vandenyne prie Niufaundlandijos ypač pasižymėjo Ispanijos ir Portugalijos žvejybos laivai. Nuo jų nedaug atsiliko ir kitų šalių žvejai. Netenka stebėtis, kad tokiose aplinkybėse žiauriai sumažėjo menkių ir kitokios žuvies ištekliai.

Žvejybos ministras J. Crosbie, kilęs iš Niufaundlandijos, menkių atsargas tikisi padidinti žvejybos sustabdymu šios provincijos laivams ir žuvies paruošimo įmonėms uždarymu. Neturtinga Niufaundlandijos provincija susilauks darbus porai metų prarandančių apie 20.000 žvejų ir žuvies paruošėjų vartotojų. J. Crosbie jiems parūpino specialią Kanados vyriausybės savaitinę \$225 pašalpą dešimčiai savaitėi. Tada jie galės naudotis Kanados nedarbo drauda.

Staiga 20.000 bedarbių padidėjus nedarbą Niufaundlandijoje nebus lengva išspręsti didesnė parama planuojančiam paruošti žvejybos ministeriui J. Crosbie. Pati provincija bedarbiams neturi kitų darbų pasiūlos. Niufaundlandijos žvejai žvejybos sustabdymo nėra turėjęs jau kelis šimtmečius. Jie dabar grasina tęsti Kanados vyriausybės uždaraus žvejyba, kurios nėra sustabdytos kitos valstybės už Niufaundlandijos teritorinių vandenų zonos. V. Kst.

Dr. ARŪNAS G. ŠLEKYS,

aukęs Toronto, baigęs inžineriją Kalifornijos un-te, kurį laiką dirbęs Kalgarije, kur buvęs KLB apylinkės pirmininku. Šiuo metu eina atsakingas viceprezidento pareigas "Digital Cellular Networks" firmoje, esančioje netoli Vašingtono. Šią vasarą jau ketvirtą kartą aplankė Lietuvą. Pasikalbėjimą su juo O. Aleksa paskelbė žurnale "Ekspressas" birželio 12-18 laidoje, pridėdamas ir A. Kairio darytą nuotrauką.

Ilgokame pokalbyje dr. A. G. Šlekys papasakojo, kad jo firma priklausanči "Hughes Aircraft" bendrovei, gaminančiai aviacijos techniką. Nori, kad ir Lietuva neatsiliktų aukščiausioje technologijoje, nes "be to neišsiktis XXI amžių". Siūlo perversmą ryšiuose pvz. bevielius telefonus. Jų 20 bazinių stočių aptarnautų visą Lietuvą. Privatizacija einanti teisingu keliu, nors esama pasipriešinimo. Lietuva pati galėtų gaminti bevielius telefonus. Nurodė pavyzdį kaip Indijoje jų buvo įsteigta programavimo biuras. Palinkėjo kuo daugiau pabūti lietuvių iniciatyvos.

• Nebūtų lietuviškos spaudos be visuomenės paramos.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkės kreipkitės į:

Angele Salvaityte, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patars.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

"LEDAS" REFRIGERATION

Įvedu visų rūšių

* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemas
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsintuvus

Skambinti

RAIMONDUI JARECKUI

tel. 767-8711, Toronto.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

PERL CHAPEL 1180 Hurontario St., 379-7448

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHAPEL 2187 Bloor St. W., 767-1153

Turner & Porter

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rais brūkšniais sukryžiuotas baltas audeklas su trispalvės spalvomis viršutiniame stačiakampyje). Pašventinimo iškilnėse dalyvavo AT pirmininkas V. Landsbergis, krašto apsaugos ministras A. Butkevičius, Telšių vyskupas A. Vaičiūnas, kariuomenės kapelionas A. Svarinskas, kanadietis prelatas J. Bertasiūnas. Apsaugos kariai prisiekė, kad jie saugos vėliavą, "visada bus nepriklausomybės, piliečių doros, garbės ir teisės gynėjų gretose".

Lietuvos tautinių mažumų išsilavinimas. Iš 1000 baigusiu aukštąjį mokslą: žydų — 385, ukrainiečių — 207, rusų 172, gudų — 118, lenkų — 50. Beveik trečdaliu sumažėjo stojančių į aukštąsias mokyklas.

"Šviesa ir stiprybė iš Žemaitijos kalnelių". Tai šūkis Žemaičių — Kalvarijos atlaidų, anuomet draustų, smerkų, baustų. O kitame Lietuvos krašte — Marijampolėje — sąskrydis palaimintojo arkivyskupo J. Matulaičio prieglobstyje. Didelė sąskrydžio programa apėmė daugelį renginių, iš jų ir J. Matulaičio tėviškės (Lūginių k.) aplankymą, tikrą liaudies vakaronę sporto rūmuose ir kt. Prof. Arvydas Žygas kvietė visą Lietuvos jaunimą: ateiškite, pabūkite idealizmo dvasioje ne vieni sau, savo elitiš-

kuose būreliuose. "Kelkime, kelkime ir kelkime".

Mūsų krepšininkams paradinę uniformą projektuoja pasaulinio garso japonų specialistas, o dovanuoja ją Japonijos madų karalius. Ant marškinėlių ryškės 7 raidės — Lietuva. "Tiesiog fantastiška" — pasakė V. Garastas, nusileidęs lėktuvui iš Miuncheno, kuriuo atskrido krepšininkai. Iš vienuolikos žaistų rungtynių, visos laimėtos. Atgal į Ispaniją, į Barceloną, krepšininkai išskrenda liepos 20 d. Pirmos rungtynės su Kinija — liepos 25 d. Iki tol parungtyniaus su Puerto Riko, Brazilijos komandomis, mūsiškiams nežinomomis.

"Mes nuo bado ginsimės, bet kaip miestas?" dalijasi mintimis ūkininkas, pristatęs pieną į supirkimo punktą. Ne tik sausra grėsmingai veikia — veikia ir kainų politika, pažiūra į kaimo žmogaus darbą: alus, limonadas brangesnis už pieną, kurio pristatymas labai sumažėjo. Žemės ūkio ministerio duomenys vyriausybei dėl šių metų derliaus, lyginant su praėjusiais metais: javų bus — 55%, cukrinių runkelių — 76%, linų — 42%, rapso — 38%, bulvių — 67%, daržovių — 55%, kukurūzų — 45%, kitų silosinių kultūrų — 53%, šieno — 90%. Nežutėks sėklinių javų, nebus kuo šerti gyvulių. G.G.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KARALIŠKI PALIKUONYS

Atgavus Lietuvos nepriklausomybę, Liepos 6-toji tapo valstybinės šventės. Tai karaliaus Mindaugo karūnavimo diena. Ta proga "Vokuto" klubo informacijoje Vytautas Baškys primena: "Lietuva gerbia ir didžiuojasi karališka valstybine kilme — pačiu didžiausiu tautos laimėjimu". Informaciją skačiusių komentaras: karališkos kilmės palikuonys valstybės atstatymo reikalus parlamente turėtų gražiau diskutuoti. B.S.

KANADOJE PABUVOJUS

Malonu, kad Kanados vyriausybė supranta visų tautų siekius. Tai tikrai demokratiška šalis, kurioje rūpinamasi žmogumi, sudaromos sąlygos naujai atvykusiems mokytis kalbos, teikiama materialinė parama. Didžiuojusi Kanados parlamentariai, kurie domėjosi mano Lietuvos problemom — jų atstovai dalyvavo Lietuvos rinkimuose į AT. Aš tikiu, kad jie ir dabar yra mūsų patarėjai, padeda žengti demokratijos keliu.

Mane su Kanada sieja šilti prisiminimai. Iš čia gaudavau nuoširdžius laiškus bei materialinę paramą iš J. Sakalausko, kuris gyveno 1947-1963 m. Sovietinė sistema buvo žiauri, buvome izoliuoti nuo pasaulio, ir su šiuo žmogumi neteko pasimatyti: prisiminimai šviesūs liko praity, o čia radau tik šaltą žemės kauburėlį.

Kanadoje aš neturiu jokių gimių, mane ir mano sūnų globoja Tėvai pranciškonai, kuriems esu be galo dėkingas.

Laiminga, kad čia patekau. Patikėkite, aš čia atsidūriau ne praturti ar nusikrauti ką nors, bet paprasčiausiai pabėgti nuo savo skausmo. Iki kaulo įsigėlė tos sistemos padariniai, esu dvasiškai palūžusi. Jūsų visų nuoširdziame apsupime bandau pradėti gyventi, žinodama, kad laikas padės pabėgti nuo savo skaudžių netekčių.

Jūsų parapijose, šeimos prisiglaudes ne vienas lietuvis iš Lietuvos buvo pamaitintas ir apdovanotas. Labai skaudu girdėti, kad kartais lietuviai, atvykę iš Lietuvos, įskaudina savo brolius išeivijoje, padaro net nusikaltimus. Dėl to kai kurie išeiviai labai nusivilia Lietuva, galvodami, kad mes esame visi nužmogę. Patikėkite manim, ne visi lietuviai blogi, juk visose valstybėse bei tautos yra tautos atplaiši, kurios savo elgesiu daro gėdą.

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049 (voice message)

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervedimas iš Montrealo Mirabel orausčio į Torontą ir atgal.

• Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$4.99 už 1 kg.
• Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS — Toronto-Kopenhaga-Vilnius...\$1110 įskaitant mokesčius LOT CHARTER — Toronto-Varsuva-Vilnius...\$939 įskaitant mokesčius (kaina priklauso nuo sezono, be nakvynės Varsuvoje)
• 21st Century Travel Insurance Co.
• Drauda Kanados lankytojus — \$1 dienai
• Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
• Automobilių pristatymas laivais
Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
• Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas
Mūsų adresas:
257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

Tėviškės žiburiai • 1992. VII. 14 — Nr. 29 (2212) • psl. 9

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

namų 233-0303

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

• Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited

1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX Above the Crowd!

\$500.00

Remkite svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paaugusiu \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų

statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės

medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet

kuriuo laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas,

patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A9

Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

Century 21

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į

Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkūtė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

DĖMESIO!

Nuo š.m. liepos 2 d.

mūsų kelionių

biuras persikėlė

į naujas patalpas

netoli Lietuvių

namų. Adresas:

1605 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Tel. 533-8443 FAX 533-6279

AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!

Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:

T. Vaižganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.

MES — VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!

Garantuojame sąžiningą ir profesionalų patarnavimą:

* Išperkant bilietus į Lietuvą
* Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
* Gaunant pasus ir lietuviškas vizas
* Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
* Sudarant išskvietimus vizitui į Kanadą
* Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:

pirmadieniais-penktdieniais: 9.30 — 17.00 val.

šeštadieniais — pagal išankstinį susitarimą.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gerojo Ganytojo misijoje pradėti koplyčios atnaujinimo ir žiemės naudojimo įrengimo darbai. Juos vykdo ir savo darbą misijai aukojo Wasagos apylinkės lietuviai, vadovaujami inž. Vytauto Senkaus. Nuosirdi visiems jiems padėka. Remontui bei visiems įrengimams lėšos skiriamos iš praeitais metais surinkto ir dabar sekmadeniais misijoje surinkamų aukų.

— Liepos 15, trečiadienį, laidojama a.a. Nijolė Šiurnienė, 54 m. amžiaus.

— Anapilis turi atliekamų medicininių kėdžių su metaliniais rėmais. Nutarta jas parduoti lietuviams po \$3 už kėdę. Kas norite jų įsigyti, prašome atvažiuoti, pasižiūrėti ir nusipirkti.

— Mišios liepos 19, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Jurgį Demikį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už Monkevičių šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Liepos 19, sekmadienį, pamaldos šventovėje 9.30 v.r. su Šv. Vakarione.

— Liepos 18, šeštadienį, šventovėje 4.30 v.p.p. bus vedybiniam gyvenimui palaiminti Petras Meiklejohn su Solveiga Karvelyte.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 140 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: B. Grinienė, B. Baltrušaitienė iš Kauno; R. Baliūnienė iš Vilniaus; A. Bučienė iš Šilutės; A. J. Gaigalai iš Vašingtono; K. D. Ječiai iš Villa Park, Ill., JAV; G. Avizonienė iš Kalifornijos; P. Lapinskas iš Floridos; V. I. Povilaitis iš Oakvilles; W. Hasum iš St. Thomas; I. Kaliukevičienė, J. Balčiūnas iš Port Severn, Ont. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN revizijos komisijos pirm. H. Sukauskas.

— LN valdybos posėdis — liepos 16, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Dar galima gauti kėdžių, stalų jau išparduoti, bet tikimės turėti daugiau stalų kitą mėnesį. Kėdės nuo \$3 iki \$5. Skambinti LN vedėjui arba LN administratoriui Danutei Sysak-Simonaitytei tel. 532-3311.

— Norintys užsiregistruoti į LN poilsio stovyklą, prašomi skambinti stovyklos komendantui A. Sukauskui tel. 244-2790.

— "Lietuvos aidas" ir "Lithuanian Weekly" yra gaunami oro paštu ir juos galima peržiūrėti LN skaitykloje tarp 1-3 v.p.p., išskyrus šeštadienius.

IŠNUOMOJU tris butus: vieno miegamąjo butą rūšyje, dvienio miegamųjų butą pirmame aukšte ir trijų miegamųjų antrame ir trečiame aukšte. Skambinti Tadui Freimanui tel. 766-8146 Toronto.

KETURIU ASMENŲ ŠEIMA (berniukai 12 ir 14 m.) atvykusį gyventi į Kanadą nori globoti senyvas žmones už suteiktą gyvenamą vietą. Skambinti Vytauti Tikuišui tel. (705) 429-5358.

ERINDALE UNIVERSITETO studentė iš Lietuvos, ieško kambario išsinuomoti. Mokestį už kambarį gali dalinai atidėti. Siūlyti Audrai tel. 855-1129 Mississauga.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per visas Mišias pamokslus sake kun. B. Danis.

— Liepos 9 d. buvo palaidotas a.a. Juozas Grigaitis, 80 m.

— Susituokė Laima Beržinytė ir Algis Šeškus.

— Pakrikštytos: Aleksandra-Danyta, Ritos (Naikaukaitės) ir Pauliaus Šarūnų dukrelė; Jamie-Leigh-Mary Ann, Dione ir Remo Latorre dukrelė.

— Jau įpusėjo "Kretingos" lietuviškai kalbančių vaikų stovykla, kurioje dalyvauja per 100 vaikų. Stovyklos komendantas — dr. R. Zabieliuskas, kapelionas — kun. E. Putrimas, jo padėjėjas — diakonas V. Volertas, slaugė — I. Turczyn, stovyklos šeimininkės — B. Wilkinson, S. Freimanienė, R. Ginotienė, L. Kongats, N. Bates, Z. Ignatavičienė, D. Enskaitienė; ūkvedžiai — J. Kaleininkas, R. Smalensk; vadovai — R. Poškočiūnienė, M. Stanavičius, D. Viskontas, M. Šileika, J. Putrimas, D. Valiulis, R. Pečiulis, A. Karasiejūtė, J. Wilkinson, D. Puterienė, K. Yanni, D. Batraks, D. Butaraitė, A. Paulionytė, A. Karkaitė, J. Freimanas. Stovyklos tel. (705) 429-2788.

— Mišios liepos 19, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Danielių Siminkevičių, 9.20 v.r. — už a.a. Adomą Kaliukevičių, 10.15 v.r. — už Br. Karasievičienę, už a.a. Vyt. Šadreiką, 11.30 — už parapiją.

A. a. Aleksandros Grincevičienės atminimui H. Kairienė, Hamilton, Ont., "Tėviškės žiburiai" aukojo \$25.

A. a. Onos Skukauskienės dvejų metų mirties atminimui jos vyras Viktoras ir duklė Danutė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Jono Gudelio prisiminimui vietoje gelių Aldona ir Alfonsas Ertikačiai iš Stoney Creek, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo \$40.

A. a. Jadvygos Gabrėnienės vienerių metų mirties prisiminimui vyras Pranas "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Lietuvos sambūriui "Caritas" aukojo: \$50 — J. Staškevičius.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 — A. Langa.

"Parama" lietuvių kredito kooperatyvas praneša, kad yra įvestas naujas patarnavimas — parūpinama nariams nekilnojamo turto (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operator).

Raseinių dėmesui. Š.m. rugsėjo 5 d. yra organizuojamas Raseinių gimnazijos 1944 m. laidos abiturientų susitikimas. Jo pradžią 11 v.r. Raseinių 1-je vidurinėje mokykloje. Ketinantys dalyvauti prašomi pranešti apie save dalyvavimą: vienas ar daugiau, reikia nakvynės, turima pasiūlymų. Atsakyti iki š.m. liepos 30 d. šiuo adresu: L. Bakutis, Dubysos 14-2, Raseiniai, Lithuania.

JAUNA MOTERIS iš Lietuvos su aukštu muzikiniu išsilavinimu, kalbanti angliškai, ieško bet koki darbo. 766-3886.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

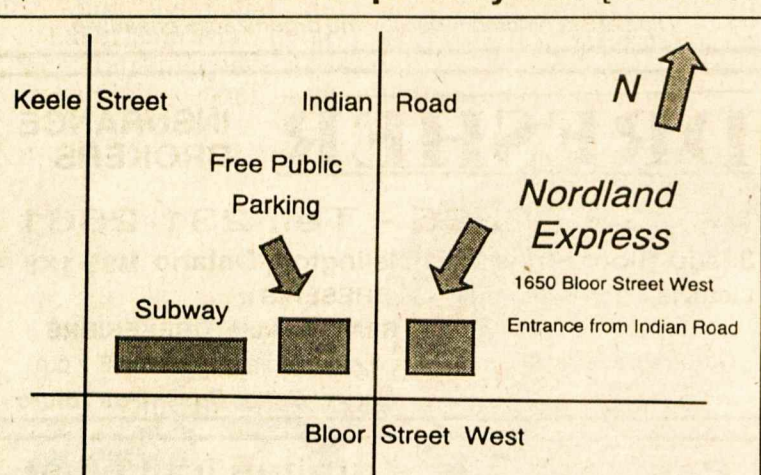
Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokite į narius!

Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų rasti tel. 532-3311.

LN verbavimo komitetas

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą jūsų giminėms ir draugams. \$1.50 už kg ar \$7.50 už kubinę pėdą. \$15 vieno siuntinio pristatymas į namus.

Nordland Express bendrovė įsikūrusi 1650 Bloor St. W., Toronto, šalia Keele požeminės stoties (Indian Road exit).

Patogi automobiliams pastatyti aikštė. Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. — 9 v.v.

TELEFONAS: 535-5000

Toronto Lietuvių namų moterų būrelis, šiemet atšventusio veiklos dvidešimtmetį, valdyba ir revizijos komisija. Pirmoje eilėje iš kairės: A. Jankaitienė, A. Kilinskienė, pirm. B. Abromaitienė, Gr. Butkienė, V. Grybiene; antroje eilėje: E. Prielgauskienė, D. Zakarevičienė, D. Dargienė, L. Matulevičienė, S. Pacevičienė, B. Norkienė, J. Pacevičienė. Nuotraukoje trūksta S. Ciplijauskienės ir R. Žukienės

"TėVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 28 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 18 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija, administracija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 12 d.

Laima Beržinytė ir Algis Šeškus, torontiečiai, kurį laiką aktyviai reikišę Kanados lietuvių jaunimo sąjungoje, skautuose, neatitrukę nei dabar nuo lietuviškos veiklos (Laima "Volungės" choristė, KLB švietimo kjos narė), liepos 11 d. susituokė Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje Delhi, Ont. Mišias atnaušavo, vedybinį jų gyvenimą palaimino ir pasveikino Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, D. Rodtkie nei vargonais palydint, aukštuose šventovės skliautuose įspūdingai skambėjo D. Viskontienės — L. Dambrauskaitės giesmių duetas.

Iškilmingi vestuviniai pietūs vyko puošnioje Elmhurst Inn pokylių salėje Ingersol, Ont. Pradėti humoristiniu jaunųjų stalo užėmimu, kuriam vadovavo P. Kuras, įjungęs jaunųjų draugus. Po kun. A. Simanavičiaus, OFM, sukalbėtos maldos viešbučio patarnautojai prižiūrėjo, kad ant stalų nieko nestigtų. Pokyliui vadovaujanti G. Ignatytė taikliai humoru apibūdino sutuoktinių ir jų palaidą. Perskaitė kai kuriuos raštus gautus sveikinimus. Jaunosios sesuo Audra Senkuvienė sveikino lietuvių ir anglų kalba, lietuviškai nesuprantantiems svečiams paaškindama kai kurių lietuviškų vardų reikšmę. Jaunosios tėvas St. Berzins, palinkėjęs laimingo gyvenimo, visus pakvietė į savo ūkį. Dievo, tėvynės ir artimo reikšmę savo sveikinime priminė Algio mama Ald. Šeškuvienė. Pabroliai A. Jasinevičiai nuotaikingai užsklendus visus sveikinimus, jaunikis padėjo visiems svečiams už atsilankymą, linkėjimus ir dovanas.

Pietums pasibaigus, dauguma svečių patraukė į Stasio ir Reginos Beržinių ūkį Vienna, Ont. Ten po atviru dangumi buvo tęsiama vestuvinė puota "be pabaigos" su dainomis ir šokiais. Naujoji lietuviška pora apsigyveno nuosavuose namuose. Po trumpų atostogų įsijungs į savo tiesioginius darbus — jis inžinierius, ji prancūzų kalbos mokytoja. S.

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai — parama savajai tautai.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

IŠNUOMOJAMAS 2 miegamųjų su visais patogumais butas Wasaga Beach lietuvių rajone vasaros sezonui ar metams. Arti ežeras ir krautuvės. Skambinti tel. (416) 769-5390 Toronto arba (705) 429-5644 Wasagoje.

PARDUODAMAS butas Vilniaus miesto centro III-me aukšte. Du kambariai 35 m², virtuvė 12 m². Apšildomas mūrinis garažas. Didelis sodas su namu užmiestyje. Skambinti tel. 398-3788.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių deimio, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

"Lietuvos aidas" 1992. VI. 27 išspausdino pokalbį su torontiečiais — Irena ir dr. Petru Lukoševičiais ir jų nuotrauką. Jiedu ilgą laiką buvo Lietuvoje — p. Irena dėstė specialų kursą Medicinos akademijoje Kaune, o dr. Petras rūpinosi Pasaulio lietuvių bendruomenės būstinės steigimu Vilniuje. Pokalbyje įsiai pasakoja apie nesėkmingas pradines pastangas rasti tinkamas patalpas. Jas pavyko gauti tikrai po ilgokų pastangų. Pradžią jau padaryta PLB valdybos pavedimu. Naujoje būstinėje Vilniuje PLB atstovai rūpinsis Lietuvos ir jos išeivijos bendradarbiavimu. P. Irena išreiškė susirūpinimą socialinės globos reikalingas žmonėms Lietuvoje. Šios srities kursą ji skaitysianti studentams ateinantį rudenį. Dr. P. Lukoševičius yra "Lietuvos aidas" atstovas Kanadoje.

Apie "Smelio klavyrų" spektaklį Toronte išspausdino "Lietuvos aidas" 1992.VI.26 laidoje pasikalbėjimą su aktoriumi Viktoru Valasiu. Pasak jo, Lietuvių aktorai, vaidinę "Smelio klavyruose" grįžo patenkinti. Spektakliai buvę gausiai lankomi, išskyrus du, žiūrovai supratę veiklą. Esą dabar nebereikia aiškinti kur yra Lietuva: "Ne. Mus su pasididžiavimu pristatėdavo — jie iš Lietuvos. Visi mus maloniai sutikdavo, visi žinojo, kas yra Lietuva, kokios jos problemos. Be to, ir pati Toronto lietuvių bendruomenė yra gana didelė, apie 15 tūkstančių žmonių. Yra kelios lietuvių parapijos, ypač mūsų sužavėjo Anapilis, puikiai sutvarkytos lietuvių kapinės, paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę, nauja, labai moderniška bažnyčia. Norėčiau padėkoti visiems mūsų globotojams — Toronto ir Hamiltono lietuvių vardu reikiame. Jaunosios tėvas St. Berzins, palinkėjęs laimingo gyvenimo, visus pakvietė į savo ūkį. Dievo, tėvynės ir artimo reikšmę savo sveikinime priminė Algio mama Ald. Šeškuvienė. Pabroliai A. Jasinevičiai nuotaikingai užsklendus visus sveikinimus, jaunikis padėjo visiems svečiams už atsilankymą, linkėjimus ir dovanas.

Pietums pasibaigus, dauguma svečių patraukė į Stasio ir Reginos Beržinių ūkį Vienna, Ont. Ten po atviru dangumi buvo tęsiama vestuvinė puota "be pabaigos" su dainomis ir šokiais. Naujoji lietuviška pora apsigyveno nuosavuose namuose. Po trumpų atostogų įsijungs į savo tiesioginius darbus — jis inžinierius, ji prancūzų kalbos mokytoja. S.

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas • sąžiningas • pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

GALITE PRISISKINTI PATYS

AVIEČIŲ

Whittamores ūkyje

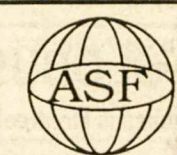
nuo pirmadienio iki penktadienio 6 v.r.-9 v.v.,

šeštadienį ir sekmadienį 6 v.r.-2 v.p.p.

Whittamores ūkis yra prie Steeles Avenue, 4 mylios į rytus nuo Markham Road, (Highway 48). Dėl informacijos skambinkite

tel. 294-3275.

Taip pat galima gauti žirnių, pupelių, serbentų ir agrastų.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

DABAR SIŪLOME AIR CARGO PATARNAVIMĄ - TIK 4⁹⁵ už kg!

(LAIVU - \$4.40 už kg)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitykite už C.O.D.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p. SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAI. BET KADA - 7 DIENAS

847-0881 Vytas Gruodis Jr.

MONTREALQUE

Penkių dailininkų tapybos paroda atidaryta liepos 3 d. Kirkland miesto bibliotekoje, 17000 Hymus Blvd. Paveikslai gražiai sukabinti dviejose salėse. Kiekvienas dailininkas yra išstąsęs po dešimtį savo darbų. Viena iš šių dailininkų yra Alvyra Povilaitienė. Paroda, kuri tęsis iki liepos 29 d., galima lankyti nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 1 v.p.p. ir 9 v.v. Dalis paveikslų yra parduodama.

Kanados 125 metų sukakties proga Montrealio priemiestyje Lachine vyko didžiulis tautinių grupių ir kai kurių vietos organizacijų festivalis, trukęs nuo liepos 1 d. iki liepos 5 d. Pastatytose didelėse palapinėse buvo atliekami įvairūs koncertai, paruošiami tautybų valgiai, išstatyti rankdarbiai. Lietuviams atstovavo Tautodailės grupė "Vaivorykstė" savo gražiais darbais: gobelenais, juostomis, Vilniaus verbomis, kraičio skrynelėmis, lėlėmis, gintarais, rankšluostinėmis, A. ir A. Tamošaičių knygomis. Susidomėjimas buvo gana didelis. Šią parodą suorganizavo B. Nagienė, bet, jei išvykusi į IX-gią išeivijos lietuvių tautinių šokių šventę Čikagoje, toliau viskuo rūpinosi R. P. Brikių, G. Montvilienė, J. Piečaitis, D. Staškevičienė, A. Mylė ir jo gimnaitė iš Lietuvos.

Vasario 16-tos gimnazijai iš Montrealio pasiūtė \$3.400. Aukų rinkėjai — Albertas Jonelis ir Jonas Dalmotas visiems aukotojams nuosirdžiai dėkoja.

A. a. Kazimiera (Mikalauskaitė) Keršienė, 86 m. amžiaus, mirė liepos 3 d. Palaidota liepos 6 d. Mount Royal kapinėse. Liūdi duklė ir sūnus su šeimomis bei kiti giminės B.S.

A. a. Stepas Paulauskas, 82 m., mirė 1992 m. birželio 18 d. Cicero mieste, JAV-se. Palaidotas iš Šv. Antano parapijos šventovės birželio 21 d. Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Jo liūdi žmona Stasė Glebavičiūtė, sūnūs — Stasys ir Kęstutis, marti Virginija, šeši vaikaičiai, sesuo Julija Narkevičienė su šeima Lietuvoje.

Velionis yra gimęs Liepojos mieste, Latvijoje. Užaugo ir mokėsi Lietuvoje. Dėl sovietinės okupacijos pasitraukė su šeima į Vokietiją 1944 m. Kurį laiką gyveno ir darbavosi anglų kasyklose Belgijoje, Tilleur priemiestyje. Apie 1951-52 m. imigravo su šeima Kanadon ir apsigyveno Montrealyje. Negalėdamas čia gauti tinkamo darbo, persikėlė į JAV-bes ir apsigyveno Cicero mieste.

Velionis buvo uolus visuomenės veikėjas. Jau Lietuvoje reikišė šaulių sąjungos veikloje. Gyvendamas Belgijoje, vadovavo lietuvių veiklai Liezo apylinkėje, rūpindamasis visų tautiečių gerove. Atvykęs į JAV-bes, taip

AUDRA-MARIJA JURAITĖ, 22 metų amžiaus, Bernardo Juro (jau mirusio) ir Violetos Rickevičiūtės-Jurienės dukra, baigusi anatomijos mokslus McGill universitete 1992 metais labai geru pažymiu (magna cum laude). Šį rudenį tame pačiame universitete ji pradės medicinos studijas. Ketina specializuotis vaikų onkologijos (vežio) srityje arba chirurgijoje

pat reikišė visuomeninėje veikloje, ypač Jūrų šaulių sąjungoje.

Mokėjo vėlonis valdyti ir plunksną. Belgijoje bendradarbiavo dvisavaitraštėje "Gimtoji šalis", kurį redagavo kun. Pr. Gaida. JAV-se rašė informacinius straipsnius "Drauge" ir šaulių leidiniuose. Jam labai rūpėjo Lietuva, kuriai jis daug dirbo ir dėl jos daug kentėjo. Išaugino lietuvišką šeimą, kuri tęsia jo veiklą. Visi jo artimieji linki jam amžinos ramybės, kurios nuspelne savo veikla, savo kancija ir savo malda. Pr. G.

Dr. Alėnui Pavilaniui š. m. gegužės mėnesį Vankuverio mieste, Britų Kolumbijoje, buvo įteikta Fellowship of the College of Family Physicians of Canada pažyma. Tai dr. A. Pavilano darbu įvertinimas Kanados šeimos gydytojų kolegijos labui.

Kvebeko lietuvių gydytojų sąjungos valdyba, pirmininkaujama dr. Alėno Pavilano, š. m. kovo 26 d. surengė vakarienę Montrelio senamiestyje, Gibby's restorane. Dalyvavo 17 asmenų, iš kurių 10 buvo gydytojai. Prisidėjo ir sveikatos srities profesionalai. Dr. Jūratė Ulekaite perėmė vicepirmininkės pareigas iš dr. Jono Mališkos R.P.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$29,000,000 REZERVAS - virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. — 6 1/4% Taupymo - special. — 3 1/4%

Certifikatus 2 m. — 7 1/2% Taupymo - su gyv. dr. — 3 1/4%

Term. indėlius: Taupymo - kasdienines — 3 1/2%

1 metų — 6 1/4% Einamos sąsk. — 2 %

180 d. - 364 d. — 6 % RRIIF-RRSP - 1 m.term. — 7 %

120 d. - 179 d. — 5 1/2% RRIIF-RRSP - 2 m.term. — 7 1/2%

60 d. - 119 d. — 5 1/4% RRIIF - RRSP - taup. — 3 1/4%

30 d. - 59 d. — 4 %

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 1/4%, asmenines — nuo 9 1/2%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

1475 DeSeve 3907A Rosemont

Pirmadieniais 9.00- 3.00 10- 2

Antr., treč. 9.00- 3.00

Ketvirtadieniais 12.00- 8.00 3.00- 7.00

Penktadieniais 10.00- 6.00 2.00- 6.00

VITAS GRABAUSKAS

statu naujus namus, darau pataisyms, prieplaukas (decks), tverius tvoras. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

KZR ROOFING

Dengiu ir taisau stogus. Skambinti tel. 604-3992.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gelės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.